

**Bilaga 4.1 Lokalförsörjning för grundskolan 2023–2040, per
stadsdelsnämndsområde**

Innehåll	1
Inledning	2
Bromma	3
Enskede – Årsta – Vantör.....	8
Farsta	14
Hägersten-Älvsjö	19
Hässelby-Vällingby	24
Kungsholmen.....	30
Norrmalm	34
Rinkeby-Kista	38
Skarpnäck.....	43
Skärholmen	48
Spånga-Tensta	52
Södermalm	56
Östermalm	60

Inledning

Närhet till skolan är en viktig faktor för många föräldrar och elever och staden har en skyldighet att erbjuda grundskola nära hemmet. Därför görs planeringen för grundskola per stadsdelsnämndsområde (SDO), vilket redovisas i följande avsnitt.

Förvaltningens skolplanering utgår huvudsakligen från stadens prognoser och dess bostadsmål. Vid förändringar uppdateras också skolplaneringen i alla relevanta avseenden, geografisk placering, storlek på skola, färdigställandetid, men planer kan även läggas ned.

I de följande kapitlen redovisas behovsanalys samt planerade lokalförändringar under första planeringsperioden 2022–2030 samt andra planeringsperioden 2031–2040. Det bör uppmärksammas att:

- Nulägesbeskrivning och kartbild är baserad på stadens elevantal enligt elevavläsning i stadens Barn- och elevregister den 15 september 2021. För kommunala skolor redovisas det totala elevantalet medan endast placering redovisas för fristående skolor. Även nya kommunala grundskolor som planeras 2022–2030 visas på kartan.
- Stadens befolkningsprognos och framskrivning över antal elever på detaljnivå sträcker sig fram till 2030 och ger ett mer detaljerat analysunderlag för kommunala skolor.
- Den långsiktiga planeringen efter år 2030 för grundskolan är relaterad till att säkerställa markbehov i samband med stadens större utvecklingsprogram och avser såväl kommunala som fristående skolor. Behovet av nya skolor är direkt knutet till dessa program. Osäkerhet när skolan behövs visas med ett tidsintervall.

Behoven av nya framtida skolor är direkt knutna till SDO:s bostadsplaner, vilket gör att tidplan och kapacitet för nya skolor helt och hållet är relaterat till planprogrammets genomförandetakt och omfattning. Därför anges framtida skolor inom tidsintervall och som markreservation. Att veta exakt hur stort det framtida behovet är om 10–20 år är svårt att förutse eftersom förutsättningarna kan förändras av många skäl. Det är därför av stor vikt för staden att i ett tidigt skede reservera tomter för framtidens skolor – tomter som möjliggör att bygga kostnadseffektivt, med god miljö och hög tillgänglighet.

Godkännande av denna lokalförsörjningsplan betyder att utbildningsnämnden ställer sig bakom inriktningen i planeringen. Varje enskilt projekt beslutas separat genom inriktnings- och genomförandebeslut.

Bromma

Planeringsförutsättningar

	2021	2030	Förändring 2021–2030	2040	Förändring 2030–2040
Folkbokförda elever 6–15 år boende i SDO	10 232	10 020	-211	11 575	1 555
Elever F-9 i SDO:s skolor, totalt	10 625	10 043	-582		
Kommunal skola	8 803	8 211	-592		
Fristående skola	1 822	1 661	-161		
Barn i 0-område		171	171		

Befolkningsutvecklingen i Bromma ser stabil ut de kommande 10 åren. Dock finns det stora skillnader mellan årskullar och olika geografiska områden i Bromma. Antal elever i låg- och mellanstadieålder kommer att minska de närmaste åren medan antal elever i högstadieåldern kommer att öka. Blivande elever som förväntas att flytta till Ulvsunda industriområde fångas inte av elevtalsframskrivningen och visas därmed som barn i 0-område.

Elevantalet förväntas enligt framskrivningen minska något mer än befolkningsprognosen. Detta är relaterat till att en större årskull kommer upp i högstadieåldern och därmed, i något högre utsträckning, väljer skolor utanför stadsdelsnämndsområdet (SDO). Detta är speciellt tydligt i Mariehällsområdet där ett stort antal elever väljer en fristående skola i Sundbyberg på grund av att högstadieplatser saknas i området.

Under de närmaste 20 åren kommer antalet barn och unga att öka framför allt på grund av nybyggnation. Det planeras cirka 15 000 nya bostäder i Bromma och skolplaneringen utgår huvudsakligen från stadens prognoser och dess bostadsmål. I norra delen av SDO är Solvallastaden och Ulvsunda industriområde/Bällsta hamn de stora utvecklingsområdena. I de centrala delarna är det Riksby och Brommaplan som kommer att generera flest barn och unga. Däremot kommer platsbehovet att minska i södra Bromma, men på grund av det geografiska avståndet kommer den lediga kapaciteten inte att nyttjas av elever ifrån norra delen av SDO.

Nuläge 2022

Kommunala skolor (17 st)	Totalt	ÅK F-3	ÅK 4–6	ÅK 7–9
Kapacitet, antal elever	8 941	3 970	2 714	2 257
Fyllnadsgrad	98%	99%	99%	98%

Bromma är bland de SDO i Stockholm där elever i störst omfattning väljer att gå i en skola i samma SDO som de bor i, samt att gå i en kommunal skola. Söktrycket är högt på skolorna inom SDO och fyllnadsgraden är stadens högsta, 98 procent.

Grundskoleplatser har identifierats som ett stort behov på Kungsholmen och i Bromma, främst för elever i lågstadiet. Kortsiktigt, med tanke på SDO:s höga fyllnadsgrad, är det svårt att skapa nya integrerade lokalytor för elever med behov av särskilt stöd inom befintligt lokalbestånd. Arbete pågår för att hitta en lösning.

Hälften av alla kommunala grundskolor i Bromma har idag tillfälliga lokaler/paviljonger med tidsbegränsade bygglov för att klara dagens elevantal. En del av de tillfälliga paviljongerna tas bort inom kort på grund av bygglov som upphör samt att behovet har minskat, exempelvis i södra Bromma. En del skolor behöver om- och utbyggnad för att ersätta tillfälliga paviljonger, till exempel Nya Elementar och Blackeberg.

Lokalplanering under första planeringsperioden 2022–2030

Flera av SDO:s kommunala skolor står inför större underhåll där både del- och helevakuering är en förutsättning. Underhållet planeras tillsammans med de utbyggnader och verksamhetsanpassningar som krävs för att behålla skolornas elevkapacitet, till exempel Blackeberg, Nya Elementar och Olovslund. De två förstnämnda skolorna, tillsammans med Abrahamsberg, är alla tidsmässigt turordnade i stadens första evakueringskola, Bergslagsskolan.

Planerade om- och utbyggnadsprojekt tenderar allt oftare att stannas upp i långa interna utredningsprocesser på grund av att kostnadsbilden inte ryms inom stadens nyckeltal. Stadens tilldelning av skoltomter har de senaste åren resulterat i tomter med utmanande topografi, men även krav på gestaltning, vilket begränsar möjligheten att bygga kostnadseffektivt. Storleken på tomten påverkar också skolornas organisation, vilket i slutändan också påverkar nyckeltalen. Att bygga större skolenheter exempelvis för årskurs F–9 är inte möjligt när de tilldelade tomterna är för små. Exempel på ovanstående är både planen för högstadiet i Mariehäll samt en skola i Alviks strand östra.

Andra åtgärder för att skapa fler elevplatser i högstadiet är att återställa organisationen på Äppelviksskolan, och därmed även på Ålstensskolan och Smedslättsskolan. Genom att alla kommunala skolor i SDO har en homogen stadieindelning (det vill säga inte en bruten organisation mitt i låg-, mellan- eller högstadiet) så upphör dagens elevströmmar mitt i ett stadie samt att fler högstadieplatser säkerställs inom Äppelviksskolans befintliga lokaler. Därmed utgår planen för utbyggnad av Norra Ängby.

Sammanställning av planerade byggprojekt i grundskolor 2022–2030

Huvudsakligt syfte	Skola	Syfte/mål	Kapacitetsförändring	Färdigställande år	Nämndbeslut*
Underhåll	Abrahamsbergsskolan	Underhåll. Evakuering.	0	2027	
Nya skolor	Adolfsbergsskolan	Ny F-6-skola. Ersätter tillfälliga lokaler. Inhyring	630	2027	U 2021-12-16
	Mariehälls högstadium	Ny årskurs 7–9-skola	450	2027	U 2021-02-18
Om- och/eller utbyggnad	Blackebergsskolan	Utbyggnad. Ersätter tillfälliga lokaler & underhåll Evakuering	198	2028	I
	Olovslund	Utbyggnad. Ersätter tillfälliga lokaler & underhåll Evakuering	112	2025	I 2019-02-21
	Smedslättsskolan	Kapacitetsökning för årskurs 6	80	2023	U
Avveckling	Adolfsbergsskolan tillfällig	Ersätts med ny skola	-772	2027	
	Alviksskolan	Avveckling av tillfälliga paviljonger	-180	2027	
	Blackebergsskolan	Ersätts med permanenta lokaler.	-130	2025	
	Mariehällsskolan	Avveckling av tillfälliga paviljonger	-120	2026	
	Nya Elementar	Ersätts med permanenta lokaler	-230	2029	
	Olovslundsskolan	Ersätts med permanenta lokaler	-50	2025	
	Ålstensskolan	Avveckling av tillfälliga paviljonger	-96	2023	
	Äppelviksskolan	Avveckling av tillfälliga paviljonger	-104	2023	
Totalsumma			-212		

*U=utredningsbeslut UTBN, I=inriktningsbeslut UTBN

Lokalplanering under andra planeringsperioden 2031–2040

Utmaningen med Bromma SDO är dess geografiska yta samt att flygplatsen utgör en barriär som delar stadsdelsnämndsområdet. Förvaltningens uppdrag är att säkerställa en skola nära hemmet för mindre barn. När fler bostadsområden planeras samtidigt runt flygplatsen resulterar det i att platsbehoven kommer samtidigt, fast på olika sidor om flygplatsen. Exempelvis Solvallastaden och Riksby, med 2 km avstånd fågelvägen men runt flygplatsen blir det nästan 5 km. Risk finns för tomställda lokaler i ett startskede på två närliggande skolor. Planen är att försöka minska tomställdhet genom att samnyttja lokalerna med till exempel stadsdelsförvaltningen.

Samverkan med stadsdels- och idrottsförvaltningarna har varit i fokus i Bromma. I vissa fall är det dock rent praktiskt omöjligt eftersom förutsättningarna inte ges från början, exempelvis medger inte tomten i Riksby både skola och förskola på grund av tomtens yta. Dock finns andra samverkansplaner med stadsdelsförvaltningen gällande samnyttjandet av skollokaler i startskedet. Det innebär mindre tomställda lokaler och att stadsdelsförvaltningens etablering av förskola kan skjutas några år framåt.

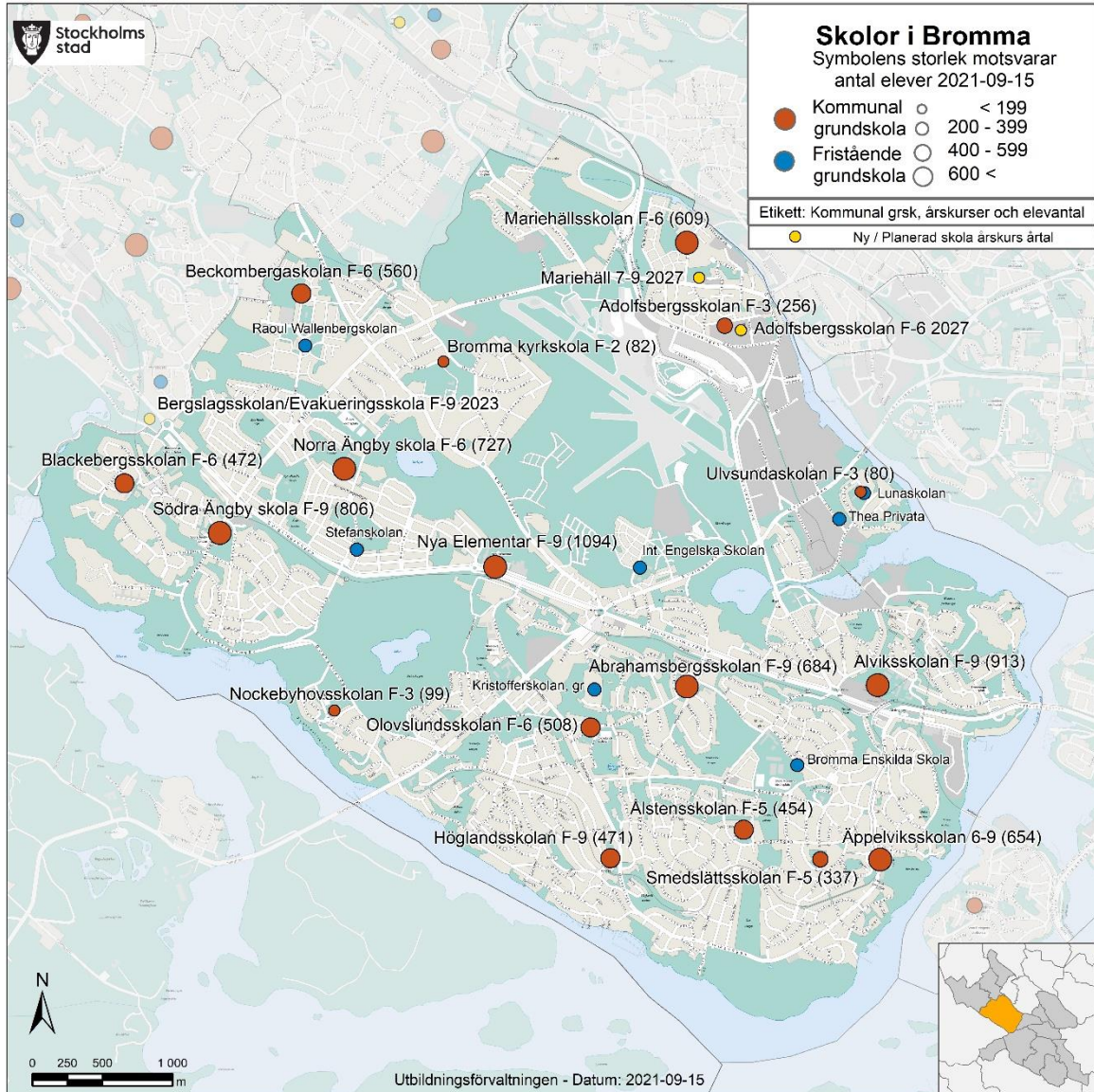
Alviks strand östra har markförhållanden, gestaltningskrav och en total markyta som gör att en kostnadseffektiv skola är en svår utmaning. Risk föreligger att ett genomförande av denna skola utgår.

Sammanställning av planerade byggprojekt och markreservationer i grundskolor 2031–2040

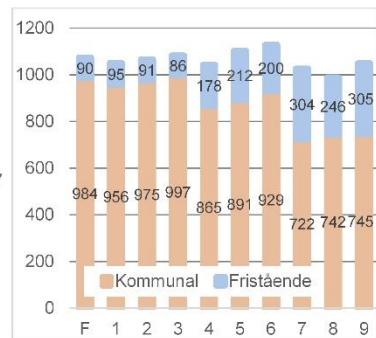
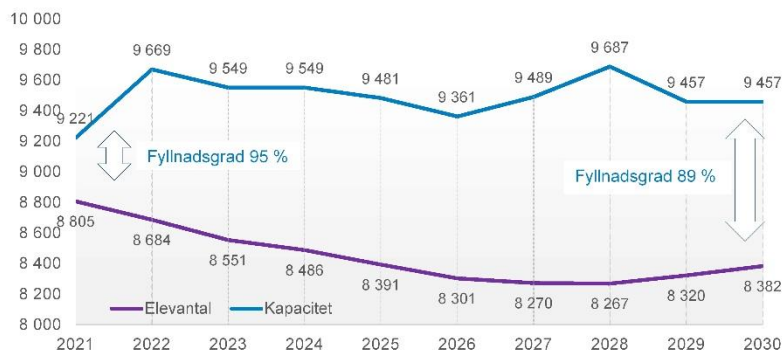
Huvudsakligt syfte	Skola	Syfte/mål	Kapacitetsförändring	Färdigställande år	Nämndbeslut*
Nya skolor	Alviks strand östra	Ny F-6-skola inom program för Alviks strand östra		2030–2035	U 2021-03-18
	Riksby 1, Linta gårdsväg	Ny F-9-skola samt grundsärskola inom program för centrala Bromma	950	2030–2035	U 2021-05-27
	Riksby 2	Markreservation (900) för en till skola inom program för centrala Bromma		2035–2040	
	Solvallastaden	Markreservation (900) för en till skola inom program för Solvalla		2030–2035	
	Ulvsunda, Valsverket	Markreservation (630) för en till skola inom program för Ulvsunda industriområde/Bällsta hamn		2030–2035	
Om- och/eller utbyggnad	Nya Elementar	Utbyggnad. Ersätter tillfälliga lokaler & underhåll Evakuering	308	2031	U 2021-01-21
Totalsumma			2 500*		

*U=utredningsbeslut UTBN.

Förvaltningen bedömer att under andra planeringsperioden kommer en kapacitetsökning av 2 500 platser att behövas. Det är i dagsläget inte beslutat vilka projekt som kommer att genomföras.

Elevantalsframskrivning för kommunala grundskolor jämfört med planerade kapacitetsförändringar fram till 2030

Elevantal i kommunala och fristående skolor per årskurs ht21

Enskede-Årsta-Vantör

Planeringsförutsättningar

	2021	2030	Förändring 2021–2030	2040	Förändring 2030–2040
Folkbokförda elever 6–15 år boende i SDO	12 041	12 689	649	14 791	2 102
Elever F-9 i SDO:s skolor, totalt	10 164	9 944	-220		
Kommunal skola	8 626	8 392	-234		
Fristående skola	1 538	1 552	14		

Enskede-Årsta-Vantör kommer att få stadens största ökning av antal barn och unga fram till 2030 och 2040. Under de närmaste åren är befolkningsökningen relaterad till större årskullar som når högstadieåldern, men därefter förväntas antal barn öka i alla åldersgrupper. Ökningen är främst relaterad till större stadsutvecklingsområden. Cirka 21 000 nya bostäder planeras till Enskede-Årsta-Vantör under de kommande 20 åren. I norra delen av SDO är Årstafältet, Årstråket och Slakthusområdet de stora utvecklingsområdena. I södra delen är det Fokus Hagsätra-Rågsved som kommer att generera störst behov av nya elevplatser.

Elevantalet förväntas däremot minska i SDO fram till 2030 enligt framskrivningen. Detta är en effekt av dagens omfattande utpendling, speciellt av elever som bor i närheten av kommande utvecklingsområden. En fjärdedel av elever boende i SDO går i skolan i ett annat SDO. Det är speciellt de fristående skolorna i andra SDO som lockar elever men även kommunala skolor som Sjöängsskolan och Sjöviksskolan, vilka ligger nära SDO-gränsen, bidrar till utpendling. Samtidigt pågår inpendling från Skarpnäck till Hammarbyskolan Södra. Dagens brist på högstadieplatser i SDO påverkar också framskrivningen.

I SDO finns en överplanering jämfört med den prognostiserade ökningen av barn och elever. Behoven av nya framtida skolor är direkt knutna till SDO:s bostadsplaner, vilket gör att tidplan och kapacitet för nya skolor helt och hållet är relaterat till planprogrammets genomförandetakt och omfattning. Därför anges framtida skolor efter 2030 inom tidsintervaller och som markreservation.

Överplaneringen fram till 2030 beror främst på att de planerade utbyggnadsprojekten behövs för att tillskapa nya högstadieplatser. Behovet av dessa är större än prognoserna visar, eftersom andelen högstadieelever som stannar i sina skolor förväntas öka framöver.

Nuläge 2022

Kommunala skolor (15 st)	Totalt	ÅK F-3	ÅK 4–6	ÅK 7–9
Kapacitet, antal elever	10 172	4 755	3 523	1 894
Fyllnadsgrad	85%	86%	72%	106%

I SDO finns idag mer kapacitet per årskurs i F–6 än i årskurs 7–9. Detta beror historiskt på en stor utpendling av områdets högstadieelever till kommunala skolor i centrala Stockholm och till fristående skolor. Fyllnadsgraden i skolorna är relativt låg, 85 procent, ett faktum som delvis beror på överkapacitet i framför allt Rågsvedsområdet och delvis på de stora avstånd som finns i SDO som gör att elever inte alltid kan hänvisas till en skola längre bort med ledig

kapacitet. Ytterligare en faktor som påverkar fyllnadsgraden är Lindeskolan som inte fyllts på helt ännu. Den låga fyllnadsgraden i denna skola påverkar SDO:s totala fyllnadsgrad, särskilt i årskurs 4–6.

I hela SDO, men särskilt i Årstaområdet, finns en stor brist på egna idrottslokaler. I dagsläget är många skolor i SDO inhyrda i idrottsförvaltningens idrottslokaler för delar av eller hela sin idrottsundervisning. Just Årstaområdets kapacitetsbrist avhjälpas när Skanskvarnsskolans idrottshall är färdigställd sommaren 2022. Andra flaskhalsar som finns i SDO i dagsläget beror på pågående evakueringar och är således tillfälliga.

I SDO finns ett stort antal tillfälliga lokaler med tidsbegränsade bygglov, åtta av de 15 skolorna har lokaler av detta slag. Många av dessa används som evakueringslokaler under pågående projekt, andra används som tillskott av kapacitet i väntan på att permanent kapacitet kan färdigställas. Under första planeringsperioden ska tillfälliga lokaler på fyra olika skolor avvecklas. På de övriga tre skolorna med tillfälliga lokaler löper de tidsbegränsade byggloven ut under perioden, och planeras förlängas i väntan på nya elevplatser.

Antalet platser i grundsärskola behöver utökas i SDO jämfört med dagsläget. Strategi för detta beskrivs i nästa avsnitt.

Lokalplanering under första planeringsperioden 2022–2030

Många av projekten som pågår på skolorna idag syftar till att skapa permanent kapacitet och därigenom kunna avveckla tillfällig sådan. Den tillfälliga kapaciteten har uppförts när elevökningen var stor under tidigare år, och nu när elevantalet väntas vara stabilt behöver förvaltningen säkerställa att den kapacitet som finns i skolorna idag kan finnas kvar på lång sikt.

Några kapacitetsökande projekt planeras, framför allt utökning av högstadieplatser och grundsärskoleplatser, båda på Skanskvarnsskolan och Bäckahagens skola. Platser i högstadiet väntas behövas i större utsträckning än vad prognoserna visar. Det beror på att fyllnadsgraden i stadens mer centrala skolors högstadium väntas öka, vilket gör att eleverna i SDO i större utsträckning väntas stanna kvar inom SDO. Det är samtidigt angeläget att följa planeringen i innerstan och främst Södermalm då omställning från yngre till äldre årskurser kan påverka planeringen. Projektet på Skanskvarnsskolan är ett samverkansprojekt med idrottsförvaltningen.

En ny kombinerad högstadieskola och gymnasieskola (Betty Petterssons gymnasium) kommer att öppna i SDO under prognosperioden. Denna skolas öppnande kommer dock inte att innebära någon tillkommande högstadiekapacitet för SDO, eftersom motsvarande kapacitet på Örbyskolan och Enskede skola kommer att avvecklas vid samma tid. Efter denna tid kommer kapaciteten på Enskede skola att skrivas ned till tre paralleller i årskurs F–6, medan Örbyskolan kommer att öppna för intag av en ytterligare parallell i årskurs F–6 i den nuvarande högstadiepaviljongen.

Sammanställning av planerade byggprojekt i grundskolor 2022–2030

Huvudsakligt syfte	Skola	Syfte/mål	Kapacitetsförändring	Färdigställande år	Nämndbeslut*
Underhåll	Ormkärsskolan	Köksunderhåll, evakuering av matsal.	0	2024	
Nya skolor	Ny skola i anslutning till Betty Pettersson gymnasium	Tillskapa högstadieplatser. Ersätter tillfälliga lokaler på andra skolor.	540	2024	G 2021-11-18
Om- och/eller utbyggnad	Bäckahagens skola	Utbyggnation av högstadie- och grundsärskoleplatser	440	2025	G
	Skanskvarnsskolan	Tillbyggnation av högstadie- och grundsärskoleplatser	322	2024	G
	Sturebyskolan	Ersätta tillfälliga lokaler med permanenta. Evakuering till Lindeskolan.	240	2024	I 2021-01-21
Avveckling	Årstaskolan	Avveckla tillfällig högstadielokal. Högstadiet återvänds till huvudbyggnaden.	-270	2025	
	Bäckahagens skola	Avveckla tillfälliga lokaler när utbyggnationen färdigställd	-210	2025	
	Sturebyskolan	Avveckla tillfälliga lokaler när utbyggnationen färdigställd	-240	2024	
	Enskede skola	Avveckla tillfälliga lokaler och annex efter att huvudbyggnaden anpassats för årskurs F-6.	-360	2025	
Totalsumma			462		

*U=utredningsbeslut UTBN, I=inriktningsbeslut UTBN, G=genomförandebeslut UTBN, IH=inhyringsmedgivande UTBN.

Lokalplanering under andra planeringsperioden 2031–2040

Under denna del av planeringsperioden planeras många nya elevplatser i nya skolor, samt omfattande utbyggnationer på några befintliga skolor. Det finns dock en stor överplanering i SDO. Då befolkningsprognosen på lång sikt inte visar var eleverna kommer att bo inom området, är det i dagsläget inte möjligt att avgöra vilka av de planerade skolorna som kommer att behövas, och vilka som eventuellt kan utgå ur planeringen. Detta kommer att avgöras när prognoserna visar behovet med större geografisk precision.

Alla de nya skolorna planeras för att säkerställa elevplatser när nya bostäder byggs i SDO. Vissa är ett resultat av förtätning (Svedjaren, Hemsystemen, Steningeparken), andra planeras som en del av helt nya bostadsområden (Årstafältets skolor samt Slakthusområdets skola). Vissa av skolorna är samverkansprojekt med andra förvaltningar.

- Svedjaren: Samverkan med idrottsförvaltningen och stadsdelsförvaltningen.
- Årstafältet skola 1: Samverkan med idrottsförvaltningen och kulturförvaltningen.
- Årstafältet skola 3: Samverkan med idrottsförvaltningen och stadsdelsförvaltningen.
- Steningeparken: Samverkan med idrottsförvaltningen.

Den första nya skolan på Årstafältet har senarelagts från 2026 till 2031 sedan föregående lokalförsörjningsplan. Detta beror på förseningar i bostadsbyggnationen. Skolan kommer främst att fyllas genom intag till F-klass och årskurs 7, men också av den tillfälliga fjärde parallellen F-6 på Örbyskolan som flyttas hit när Årstafältets skola öppnar. Därefter kommer Örbyskolans paviljong att avvecklas. Övriga tillfälliga lokaler i SDO kommer att avvecklas när respektive projekt möjliggör detta.

Den nya skolan Hemsystemen i Högdalen har senarelagts sedan föregående lokalförsörjningsplan från 2027–2030 till 2031–2035. Detta beror på att prognosen inte visar att behovet uppstår inom den första planeringsperioden, och behovet är tillfälligt omhändertaget genom paviljongen på Bandhagens skola. Denna paviljong avvecklas när den nya skolan är färdigbyggd.

De utbyggnationsprojekt som planeras i Vantör, på Ormkärrsskolan och Snösätraskolan, är ett sätt att säkerställa elevplatser som behövs i och med förtätningen inom Fokus Hagsätra-Rågsved. I Hammarbyskolan Södra planeras en utbyggnation, dels för att kunna avveckla en tillfällig lokal, dels för att åtgärda ett eventuellt framtida kapacitetsunderskott i Skarpnäck. Om det senare behovet inte uppstår kommer projektet enbart syfta till att ersätta den tillfälliga lokalen.

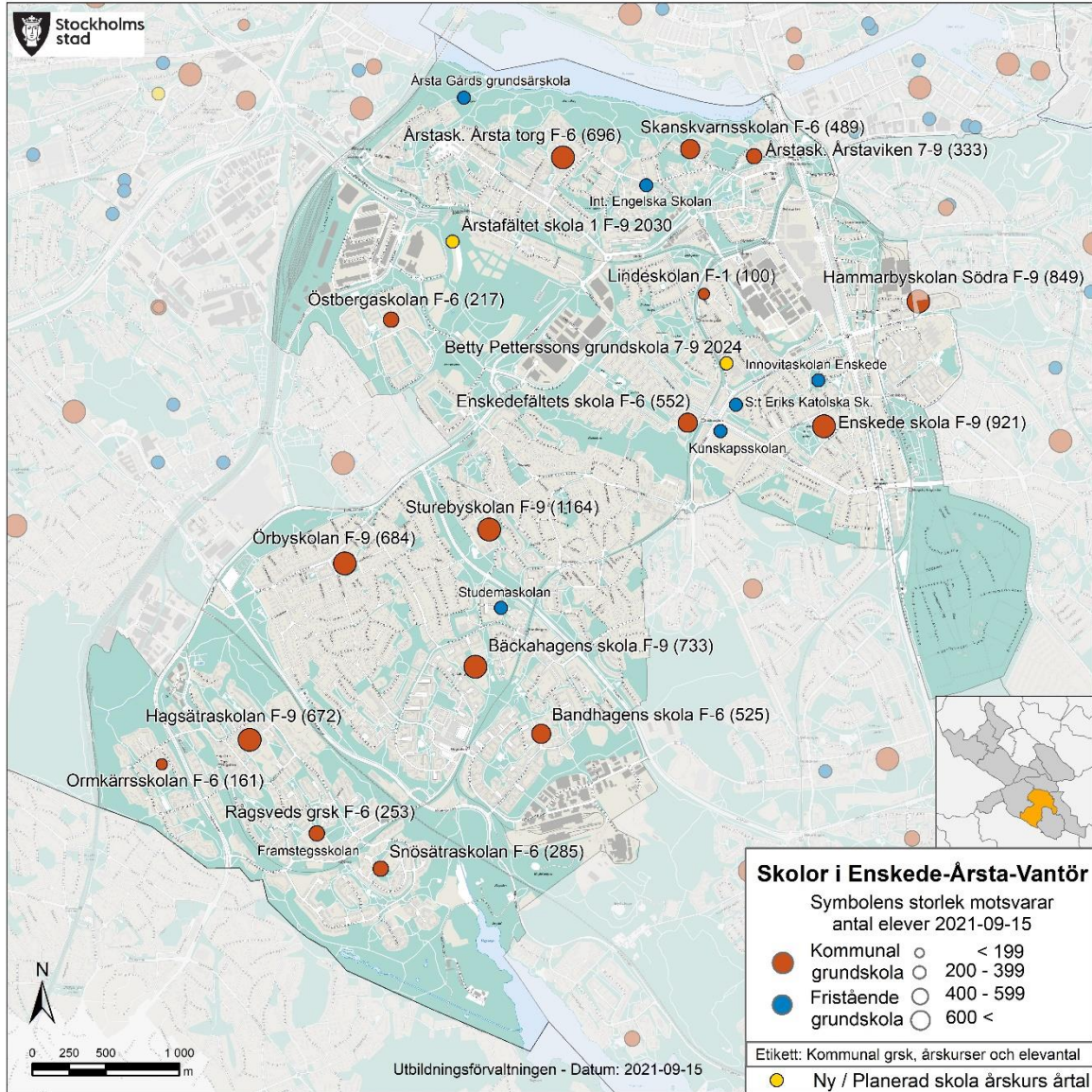
Samtliga tomter för nya skolor i SDO har fördyrande eller försvårande förutsättningar för skolbyggnation. Ingen av de sju skolornas friytor planeras bli tillräckligt stor för att på ett tillfredsställande sätt uppfylla funktionsprogrammet för skolgårdar. På tre av tomterna (Svedjaren, Årstafältets andra skola och Steningeparken) finns problematik med ledningar under tomten som verkar fördyrande i projekten, och under två av tomterna (Slakthusområdet och Årstafältets andra skola) finns parkeringsgarage som till viss del styr skolornas utformning. Fördyrande gestaltningskrav är återkommande i detaljplaneprocesserna i SDO, men kanske mest på Årstafältets andra skola, som ritats om ett flertal gånger för att passa gestaltningskraven. På två av tomterna, Hemsystemen och Svedjaren, finns idag annan bebyggelse, vilket genererar merkostnader för förvaltningen i form av restvärden och rivningskostnader. Annan bebyggelse skapar också en osäkerhet i projektet.

Sammanställning av planerade byggprojekt och markreservationer i grundskolor 2031–2040

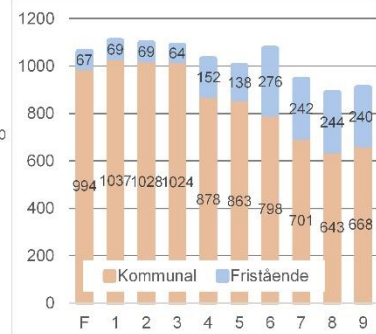
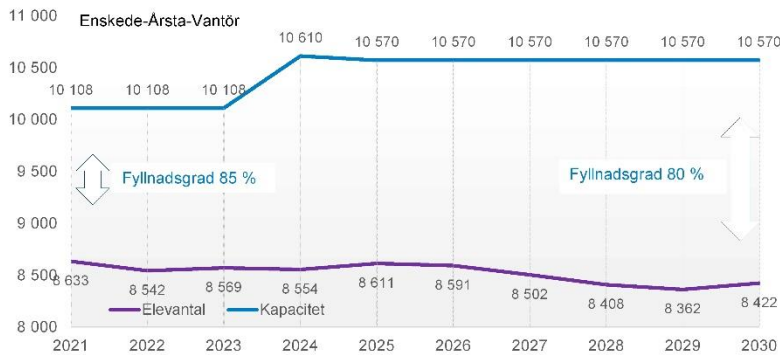
Huvudsakligt syfte	Skola	Syfte/mål	Kapacitetsförändring	Färdigställande år	Nämndbeslut*
Nya skolor	Årstafältet skola 1	Ny F-9-skola inom Årstafältet	900	2031	I
	Hemsystemen	Ny F-9-skola i samband med förtätning i Bandhagen-Högdalen		2031–2035	
	Slakthusområdets skola	Ny F-9-skola inom Slakthusområdet		2033–2038	G 2021-12-16
	Steningeparkens skola	Markreservasjon för en F-9-skola inom Årstastråket		2035–2040	U 2020-05-28
	Svedjaren	Markreservasjon för en F-9-skola inom program Rågsved-Hagsätra		2034–2040	
	Årstafältets skola 2	Ny F-9-skola samt grundskola inom Årstafältet inom etapp 4b		2033–2038	U 2020-12-17
	Årstafältets skola 3	Ny F-9-skola inom Årstafältet		2040–2045	
Om- och/eller utbyggnad	Hammarbyskolan Södra	Utbyggnation. Ersätter tillfälliga lokaler	370	2032–2037	
	Ormkärrsskolan	Tillbyggnation till fullstor F-9-skola, inom program Rågsved-Hagsätra	730	2031–2033	
	Snösätraskolan	Tillbyggnation till fullstor F-9-skola, inom program Rågsved-Hagsätra	645	2032–2040	
Avveckling	Bandhagens skola	Avveckling av tillfälliga lokaler när nya skolan Hemsystemens färdigställs	-330	2031–2035	
	Hammarbyskolan Södra	Avveckling av tillfällig lokal i samband med utbyggnation	-120	2032–2037	
	Snösätraskolan	Avveckling av tillfällig lokal i samband med utbyggnation	-120	2032–2040	
	Örbyskolan	Avveckla tillfällig lokal när Årstafältets första skola är färdigställd	-180	2031	
Totalsumma			Ca 4 000		

*U=utredningsbeslut UTBN, I=inriktningsbeslut UTBN, G=genomförandebeslut UTBN, IH=inhyrningsmedgivande UTBN.

Förvaltningen bedömer att under andra planeringsperioden kommer en kapacitetsökning av 4 000 platser behövas. Det är i dagsläget inte beslutat vilka projekt som kommer att genomföras.

Elevantalsframskrivning för kommunala grundskolor jämfört med planerade kapacitetsförändringar fram till 2030

Elevantal i kommunala och fristående skolor per årskurs ht21

Farsta

Planeringsförutsättningar

	2021	2030	Förändring 2021–2030	2040	Förändring 2030–2040
Folkbokförda elever 6–15 år boende i SDO	7 433	7 887	454	9 034	1 147
Elever F-9 i SDO:s skolor, totalt	6 448	7 077	629		
Kommunal skola	4 921	5 420	499		
Fristående skola	1 527	1 657	130		

Cirka 12 000 nya bostäder planeras i Farsta under de kommande 20 åren. I södra delen av SDO är Telestaden, Drevvikens strandområde samt Farsta strand de stora utvecklingsområdena. I Sköndal är det Stora Sköndal som kommer att generera störst behov av nya elevplatser. Utvecklingsområdena gör att Farsta kommer att få stadens tredje största ökning av antal barn och unga både fram till 2030 och 2040. Under de närmaste åren är befolkningsökningen relaterad till större årskullar som når högstadieåldern, men därefter förväntas antal barn öka i alla åldersgrupper.

Elevantalet förväntas öka mer än befolkningen. Den förväntade elevantalsökningen är den största i Stockholm. Ökningen är relaterad till en förväntad minskning i dagens omfattande utpendling, speciellt i högstadieåldern.

Både kommunala och fristående skolor förväntas att öka sitt elevantal. 75 procent av eleverna som går i Farstas fristående skolor bor i Farsta SDO. Det betyder att både kommunala och fristående skolor tar in flest elever lokalt. Störst inpendling sker till Farsta grundskola med Adolf Fredriks musikklasser.

Nuläge 2022

Kommunala skolor (10 st)	Totalt	ÅK F-3	ÅK 4–6	ÅK 7–9
Kapacitet, antal elever	5 444	2 464	1 947	1 032
Fyllnadsgrad	91%	96%	79%	99%

Majoriteten av grundskolorna i Farsta SDO har idag en F–6-organisation. Över 90 procent av folkbokförda förskoleklass- och lågstadielever i Farsta väljer en skola nära hemmet.

Skolorna i Farsta har en relativt hög fyllnadsgrad, och det finns ett stort behov av elevplatser i de yngre årskurserna samt i högstadiet. Däremot finns ett elevtapp i mellanstadiet på ett flertal skolor, vilket till stor del förklarar den lediga lokalkapaciteten i årskurserna 4–6.

Kvickenstorpsskolan är under läsåret 2021/2022 F-4 skola. Skolan kommer under de närmaste åren att fyllas upp till årskurs 9. Detta förklarar också en del ledig kapacitet för årskurs 4–6 i två år till.

Skolor i området som erbjuder högstadieplatser är Hökarängskolan, Gubbängskolan samt Farsta grundskola/Adolf Fredriks musikklasser. Det finns ingen skola i Sköndal med årskurs 7–9. I dagsläget går cirka 50 procent av elever folkbokförda i Sköndal antingen i Gubbängsskolan, Hökarängsskolan, Internationella Engelska skolan Enskede eller Kunskapsskolan i Enskede. Resterande 50 procent går i cirka 60 olika skolor. Den omfattande

utpendlingen till högstadieskolorna sker framför allt till Enskede-Årsta-Vantör och Södermalm. Inom de kommande fem åren planeras en utökning av högstadieplatser i Farsta vilket möjliggör att söka skola inom sitt område.

Det finns få men relativt stora grundsärskolor i Farsta SDO. Målsättningen är att utreda möjligheten att öppna upp för grundsärskoleverksamhet på andra skolor i SDO. I planeringsarbetet kommer en prioritering vara att öka spridningen i SDO, detta för att öka inkluderingen.

Fem av skolorna i Farsta bedriver delar av sin verksamhet i tidsbegränsade lokaler. Lösningarna med tillfälliga lokaler har skapat möjlighet att ge skolplats nära hemmet. Behovet av platser har även påverkats av ökningen av elevantalet i området men detta kommer på längre sikt att avta i vissa delar av Farsta. Några av de tidsbegränsade byggloven för tillfälliga lokaler löper ut under planeringsperioden. Detta gäller bland annat Sandåkraskolan samt Sköndalskolan. Om ett fortsatt behov finns kan byggloven förlängas, i annat fall avvecklas lokalerna.

Farsta grundskola har ingen egen idrottshall och använder därför idrottsförvaltningens anläggning vid Farsta IP, där vissa av hallarna i dagsläget har tidsbegränsat bygglov. Idrottsfunktionen behöver därför säkerställas på sikt. Detta beaktas vid planering av nya skolor med tillhörande idrottssal i området.

Lokalplanering under första planeringsperioden 2022–2030

Det finns behov att öka antal elevplatser i Farsta. Samtidigt gör förseningar i bostadsbyggnationen och nedjusteringar i befolkningsprognosen att det finns en överplanering i Farsta under kommande tio år.

Den första planeringsperioden innebär förändringar i Farsta. Mellan 2022–2024 visar befolkningsprognosen att det finns ett tryck och brist på skolplatser i området. Vissa av skolorna har dessutom behov av underhåll. Det finns skolor i området som har planerade om- och tillbyggnationsprojekt på grund av bland annat avveckling av tillfälliga och tidsbegränsade lokaler. För att möjliggöra detta krävs planering av evakueringsmöjligheter vilket är en utmaning i Farsta. Hästhagsskolans byggnationsprojekt kommer att färdigställas under 2023 och är då en möjlig skola att använda för evakueringar av andra skolor. Omfattande underhållsbehov är också en förklaring till att förvaltningen har valt att inte senarelägga eller stoppa fler projekt under första planeringsperioden. Inför inriktnings- och genomförandebeslut är det angeläget att säkerställa att behov finns efter att evakueringsbehovet upphört för att på så sätt undvika överkapacitet.

Flera skolor i Farsta är i behov av underhållsåtgärder. Fagersjöskolan och Gubbängskolan kommer att behöva evakueringar för att underhållsåtgärder ska kunna utföras. Andra skolor som är i behov av underhållsåtgärder är Magelungsskolan och Tallkrogens skola. Skönstholmsskolan har pågående underhållsprojekt. I samband med att underhållsåtgärder utförs kommer förvaltningen passa på att utföra mindre verksamhetsanpassningar för att kapacitetsöka eller göra skolplatser permanenta.

Störst ökning av unga i högstadieåldern förväntas under de närmaste åren i Sköndal, ett område som i dagsläget inte har någon egen högstadieskola. Kvickenstorpsskolans planerade ombyggnadsprojekt innebär tillskapande av högstadieplatser och detta kan innebära att elever får möjlighet att hitta ett närmare kommunalt alternativ till skola.

Under de kommande 5–7 åren kommer ett antal projekt att skapa fler elevplatser i Sköndal. Den preliminära planeringen av skolprojekt i Sköndalsområdet presenteras nedan.

- Sköndalsskolan är i dagsläget i ett utredningsskede. Målet är att färdigställa skolan till höstterminen 2025. Målet med projektet är att avveckla tidsbegränsade lokaler och tillskapa 162 permanenta elevplatser.
- Sandåkraskolan består idag av flera tidsbegränsade lokaler som behöver avvecklas senast från 2028. Idag utreds två alternativ för lämplig tomt för byggnation av skolan. I det fall byggnation ska ske på befintlig tomt så planeras en helevakuering under tiden byggnation pågår. Alternativet som är aktuellt idag är att nyttja den nya skolan som planeras att byggas i Stora Sköndal.
- Ny skola i Stora Sköndal är en del av större områdesbyggnation i Farsta. Skolan planeras att byggas i samband med att nya bostäder finns på plats. Skolan kommer att vara en F–9-skola och ha kapacitet för 930 elever inklusive grundskola. Skolan beräknas vara tidigast klar 2028. Skolan kommer att kunna nyttjas som lämplig evakueringskola för förslagsvis Sandåkraskolan.

Sammanställning av planerade byggprojekt i grundskolor 2022–2030

	Skola	Syfte/mål	Kapacitetsförändring	Färdigställande år	Nämndbeslut*
Underhåll	Fagersjöskolan	Underhåll. Evakuering	0	2024	
	Gubbängsskolan	Underhåll	0	2026–27	
Nya skolor	Sandåkraskolan/Stora Sköndal	Om- eller nybyggnation för att tillskapa permanenta elevplatser	630–930	2028	
Om- och/eller utbyggnad	Hästhagsskolan	Kapacitetsökning till en F-9-skola. Underhåll	0	2023	G 2018-05-24
	Kvickenstorpsskolan	Kapacitetsökning till en F-9-skola	520	2026	I 2020-10-154
	Hästhagsskolan	Kapacitetsökning	900	2024–2026	G 2019-05-23
	Sandåkraskolan	Kapacitetsökning	56	2022	
	Sköndalsskolan	Tillbyggnation till 3p F-6 Ersätta tillfällig kapacitet	162	2025	
	Skönstaholmsskolan	Verksamhetsanpassningar i samband med underhåll	34	2022	G 2019-08-29
	Tallkrogens skola	Verksamhetsanpassningar för att säkerställa 3p F-6 Underhåll	30	2023–2025	
	Magelungsskolan	Verksamhetsanpassning/ underhåll		2024–2028	
Avveckling	Sandåkraskolan	Tidsbegränsat bygglov	-54	2023	
	Sandåkraskolan	Ersättning befintlig skola	-644	2028	
	Sköndalsskolan	Tidsbegränsat bygglov	-108	2025	
Totalsumma			1 880		

*U=utredningsbeslut UTBN, I=inriktningsbeslut UTBN, G=genomförandebeslut UTBN, IH=inhyringsmedgivande UTBN.

Lokalplanering under andra planeringsperioden 2031–2040

Fram till år 2031 förväntas antal folkbokförda personer i åldrarna 6–15 år i Farsta öka med omkring 1 100 barn. Ökningen är störst i Larsboda, Farsta Strand - Magelungen och i östra delarna av Sköndal. En stor del av nybyggnationsprojekten i Farsta kommer enligt dagens prognos att färdigställas mellan 2031–2040. Det innebär att befolkningsprognosen också visar en ökning under den här perioden.

Beroende på vilket alternativ som förvaltningen väljer för Sandåkraskolan/Stora Sköndal, kommer den andra skolan att behöva färdigställas tre till fem år senare.

Båda de planerade nya skolorna i Mårbacka och Karlsvik är senarelagda till andra planeringsperioden. Det är ännu inte fastställt när exakt i tid som skolorna behövs, då dessa kommer att vara med i kartläggningen av det stora evakueringsbehov relaterat till underhållsarbeten som planeras utföras i SDO.

Mårbackaskolan ingår som ett pilotprojekt för kommunal inhyrning utifrån kommunfullmäktiges inriktning om att öka inhyrningen. Pilotprojektet Mårbackaskolan innebär att staden genom SISAB ska upphandla en byggherre för uppförande av skola och därefter hyra in lokalerna för kommunal verksamhet. SISAB tecknar hyresavtal med den upphandlade externa aktören och hyr sedan ut lokalerna till utbildningsförvaltningen. En utmaning är att Stockholms stad i dagsläget inte äger marken fullt ut. Frågan utreds vidare för beslut av utbildningsnämnden.

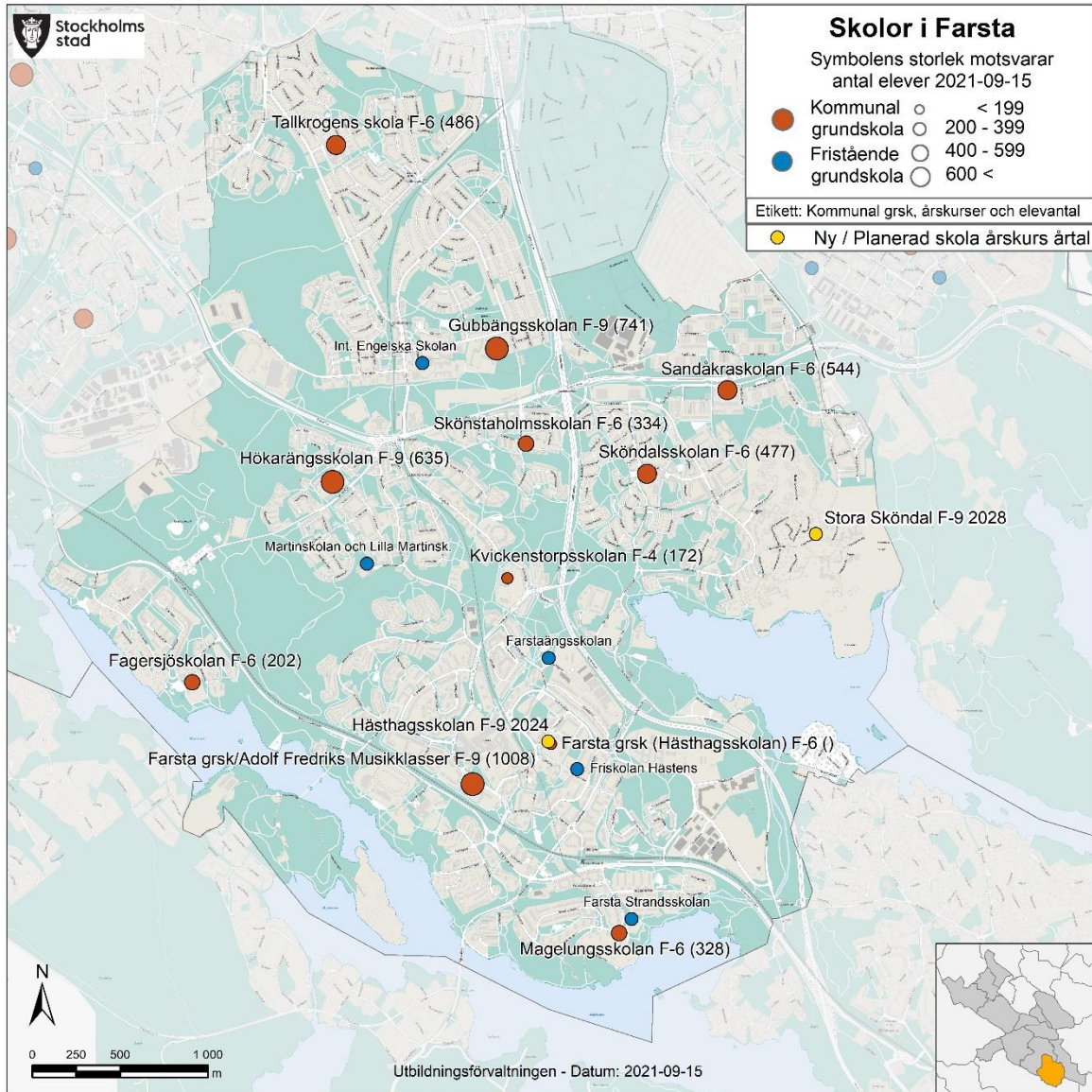
Då projektets arbetsprocess skiljer sig från den traditionella arbetsgången bedömer SISAB att det är svårt att kostnadsuppskatta vad detta projekt kommer att innebära.

Sammanställning av planerade byggprojekt och markreservationer i grundskolor 2031–2040

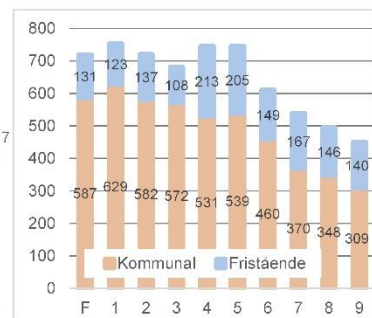
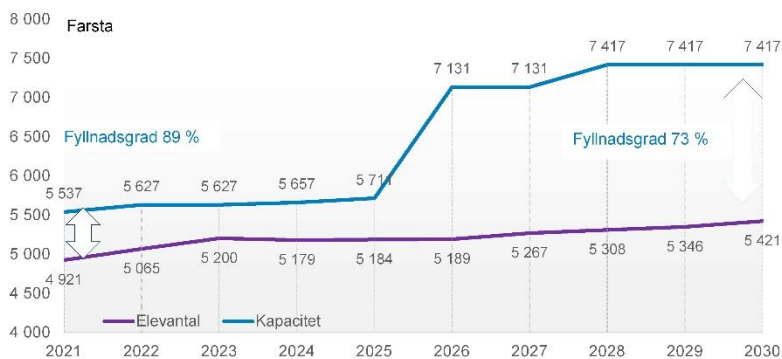
Huvudsakligt syfte	Skola	Syfte/mål	Kapacitetsförändring	Färdigställande år	Nämndbeslut*
Nya skolor	Mårbacka	Ny F-6-skola inom programmet tyngdpunkt Farsta	630	2031	
	Karlsvik	Markreservation för en F-6-skola	630	2032–2035	U 2020-05-28
	Sandåkraskolan/Stora Sköndal	Om- eller nybyggnation för att tillskapa permanenta elevplatser	630–930	2031–2033	
Totalsumma			1 560		

*U=utredningsbeslut UTBN, I=inriktningsbeslut UTBN, G=genomförandebeslut UTBN, IH=inhyrningsmedgivande UTBN.

Förvaltningen bedömer att en kapacitetsökning av 1 560 platser kommer att behövas under andra planeringsperioden. Det är i dagsläget inte beslutat vilka projekt som kommer att genomföras.

Elevantalsframskrivning för kommunala grundskolor jämfört med planerade kapacitetsförändringar fram till 2030

Elevantal i kommunala och fristående skolor per årskurs ht21

Hägersten-Älvsjö

Planeringsförutsättningar

	2021	2030	Förändring 2021–2030	2040	Förändring 2030–2040
Folkbokförda elever 6–15 år boende i SDO	14 808	15 100	292	17 316	2 216
Elever F-9 i SDO:s skolor, totalt	15 761	16 385	624		
Kommunal skola	11 853	12 094	241		
Fristående skola	3 877	4 269	392		
Statlig skola	31	23	-8		

Det finns flera stora stadsutvecklingsprogram i Hägersten-Älvsjö, som alla förväntas generera behov av nya elevplatser. Totalt beräknas nästan 10 500 bostäder färdigställas fram till 2030.

- I norra delen av SDO är Lövholmen, Marievik och Telefonplan de stora utvecklingsområdena.
- I Älvsjö kommer Älvsjöstaden att generera störst behov av nya elevplatser.
- Stora stadsutvecklingsprogram i Fruängen, Södertäljevägen och Älvsjö-Örby beräknas påbörjas 2031–2040.
- Fram till 2040 förväntas antal barn och unga 6–15 år i SDO att öka med 2 500 barn, den näst största ökningen i staden.

Dagens fristående skolor i området klarar troligtvis inte att ta emot den prognostiserade elevökningen fram till 2030 vilket gör att kommunala skolor i området kan behöva erbjuda plats åt en större andel barn i SDO.

Elevantalet i Hägersten-Älvsjö förväntas öka mer än befolkningen. Detta är relaterat till stor inpendling till SDO, speciellt från nybyggnadsområden. Störst inpendling till Hägersten-Älvsjö sker från närliggande SDO där elever boende i gränsnära områden som Bredäng, Örby och Östberga fortfarande väljer en skola nära hemmet. Även elever boende längre ut i Skärholmens SDO pendlar till Hägersten-Älvsjö i stor omfattning. Störst utpendling sker till Södermalm, främst elever boende i Liljeholmen som i de högre årskurserna ofta söker och antas till en skola på Södermalm.

Nuläge

Kommunala skolor (19 st)	Totalt	ÅK F-3	ÅK 4–6	ÅK 7–9
Kapacitet, antal elever	13 764	5 913	4 343	3 508
Fyllnadsgrad	86%	91%	83%	82%

Sett över hela SDO finns det i dagsläget mer kapacitet i årskurs F–6 än i årskurs 7–9. Skolornas totala fyllnadsgrad i SDO är idag låg, 86 procent, med mest ledig kapacitet i de nyöppnade skolorna Kämpetorpsskolan och Sjöviksskolan i årskurs 7–9, där fyllnadsgraden förväntas gå upp de kommande åren.

Ett flertal skolor i SDO är beroende av timbokningar i idrottsförvaltningens idrottshallar för att kunna bedriva idrottsundervisning för samtliga skolans elever.

Tolv av SDO:s skolor har tidsbegränsade lokaler. Tidsbegränsade bygglov för tillfälliga lokaler löper ut under planeringsperioden på Ekensbergsskolan, Hägerstenhamnens skola, Fruängens skola, Aspuddens skola, Mälarhöjdens skola och Sjöängsskolan. Om ett fortsatt behov finns kan byggloven förlängas. I annat fall avvecklas lokalerna.

Sedan 2019 bedrivs Tellusborgsskolans verksamhet i Kilaberg med ett tidsbegränsat bygglov. Fastighetsägaren har ansökt om ändrad detaljplan som skulle tillåta skolverksamhet i lokalerna på längre sikt. Positivt planbesked har erhållits och detaljplanearbetet kommer påbörjas under 2022.

Antal platser för grundsärskola behöver utökas i Hägersten-Älvsjö. Idag finns endast grundsärskola på en av F–9-skolorna i SDO, vilket går emot stadens riktlinjer om integrering av grundsärskola på F–9-skolor. Förvaltningen arbetar för att möjliggöra grundsärskola inom Aspuddens skola.

Lokalplanering under första planeringsperioden 2022–2030

För att möta ett ökat behov av elevplatser finns ett flertal redan genomförda samt planerade ny- och tillbyggnationsprojekt. För de projekt som redan har genomförts finns det utrymme att ta emot ett ökat elevantal successivt de kommande åren. Lokalplaneringen överstiger idag den förväntade ökningen av elever fram till 2032.

Skolornas årskursindelning kan komma att behöva ses över och anpassas i takt med att yngre årskullar blir äldre och behovet av elevplatser i årskurs 7–9 ökar.

Den nya skolbyggnaden för Midsommarkransens grundskola kommer att fyllas vid färdigställande eftersom verksamheten redan startat i lokaler i Midsommarkransens gymnasium.

Delar av den kraftiga elevantalsökningen i Älvsjö, som tros påverkas av ökat inflöde av elever från Östberga, tas om hand i Enskede-Årsta-Vantör. Där planeras på sikt tre nya skolor, på Årstafältet. Läs mer under avsnittet som berör Enskede-Årsta-Vantör. Behov och planering av ny skola i norra Älvsjö kvarstår dock.

Osäkerheterna kring Tellusborgsskolans (Kilaberg) långsiktiga nyttjande, med planändring från kontor till skola, har lett till att ny skola i Vinterviken utreds parallellt som en eventuell ersättning för Tellusborgsskolan. Vinterviken kan också komma att användas som alternativ till andra planerade byggprojekt i SDO.

Sammanställning av planerade byggprojekt i grundskolor 2022–2030

Huvudsakligt syfte	Skola	Syfte/mål	Kapacitetsförändring	Färdigställande år	Nämndbeslut*
Underhåll	Aspuddens skola	Ventilation Evakuering	0	2023	
	Solbergaskolan	Underhåll, Kök. Evakuering	0	2023	G 2021-05-27
	Midsommarkransens gymnasium	Idrott Evakuering	0	2023	
	Sjöängsskolan	Ventilation. Evakuering	0	2024	
	Långbrodalsskolan	Kök. Möjlig evakuering	0	2024	
Nya skolor	Midsommarkransens grundskola	Ny F-6-skola samt grundsärskola. Kan senare ställas om till F-9	535	2023	G 2016-12-15
	Vinterviken	Säkerställa Tellusborgsskolans framtid om skolan inte kan vara kvar i nuvarande lokal	0	2027	
Om- och/eller utbyggnad	Fruängens skola	Kök, matsal, grupprum	60	2022	G 2020-08-27
	Årstadalsskolan	Anpassning vent.	0	2022	
	Aspuddens skola	Anpassning grundsärskola	30	2022	
	Ekensbergsskolan	Tillbyggnation. Ersätta tillfälliga lokaler	104	2024	
	Gröndalsskolan	Tillbyggnation till F-9	580	2026	I 2021-01-21
	Hägerstenshamnens skola	Tillskapa permanent kapacitet när hyresavtal för extern lokal löper ut	196	2024	
Avveckling	Mälarhöjdens skola	Tidsbegränsat bygglov	-112	2023	
	Årstadalsskolan	Tidsbegränsat bygglov	-112	2023	
	Ekensbergsskolan	Tidsbegränsat bygglov	-112	2022	
	Hägerstenshamnens skola/Jakobsdalsvägen	Tidsbegränsat bygglov	-192	2024	
	Solbergaskolan	Tidsbegränsat bygglov	-112	2024	
	Fruängens skola	Tidsbegränsat bygglov	-112	2026	
	Sjöängsskolan	Tidsbegränsat bygglov	-112	2026	
Totalsumma			641		

*U=utredningsbeslut UTBN, I=inriktningsbeslut UTBN, G=genomförandebeslut UTBN, IH=inhyringsmedgivande UTBN.

Lokalplanering under andra planeringsperioden 2031–2040

Under den andra planeringsperioden består lokalplaneringen endast av tillkommande kapacitet i form av nya skolor. Minst en av de nya planerade skolorna kan senareläggas till efter 2040 då planeringen idag överstiger det prognostiserade behovet av elevplatser. Ny skola i Mälaräng planeras även omhändertata ett ökat behov till följd av ökat barnantal inom Fokus Skärholmen. Utmaning för Mälaräng är en förskola som finns på den aktuella marken som behöver rivras om skolan ska byggas, vilket fördyrar projektet. I övrigt är det en bra tomt. Behov av tre till fyra skolor har sedan tidigare lyfts direkt knutet till bostadsbyggandet inom ramen för programmet för Älvsjö-Örby. Med anledning av osäkerheter kring omfattning och tidplan för bostadsbyggnation inom program för Fruängen och Södertäljevägen kan behov av elevplatser både uppstå och skjutas på framtiden.

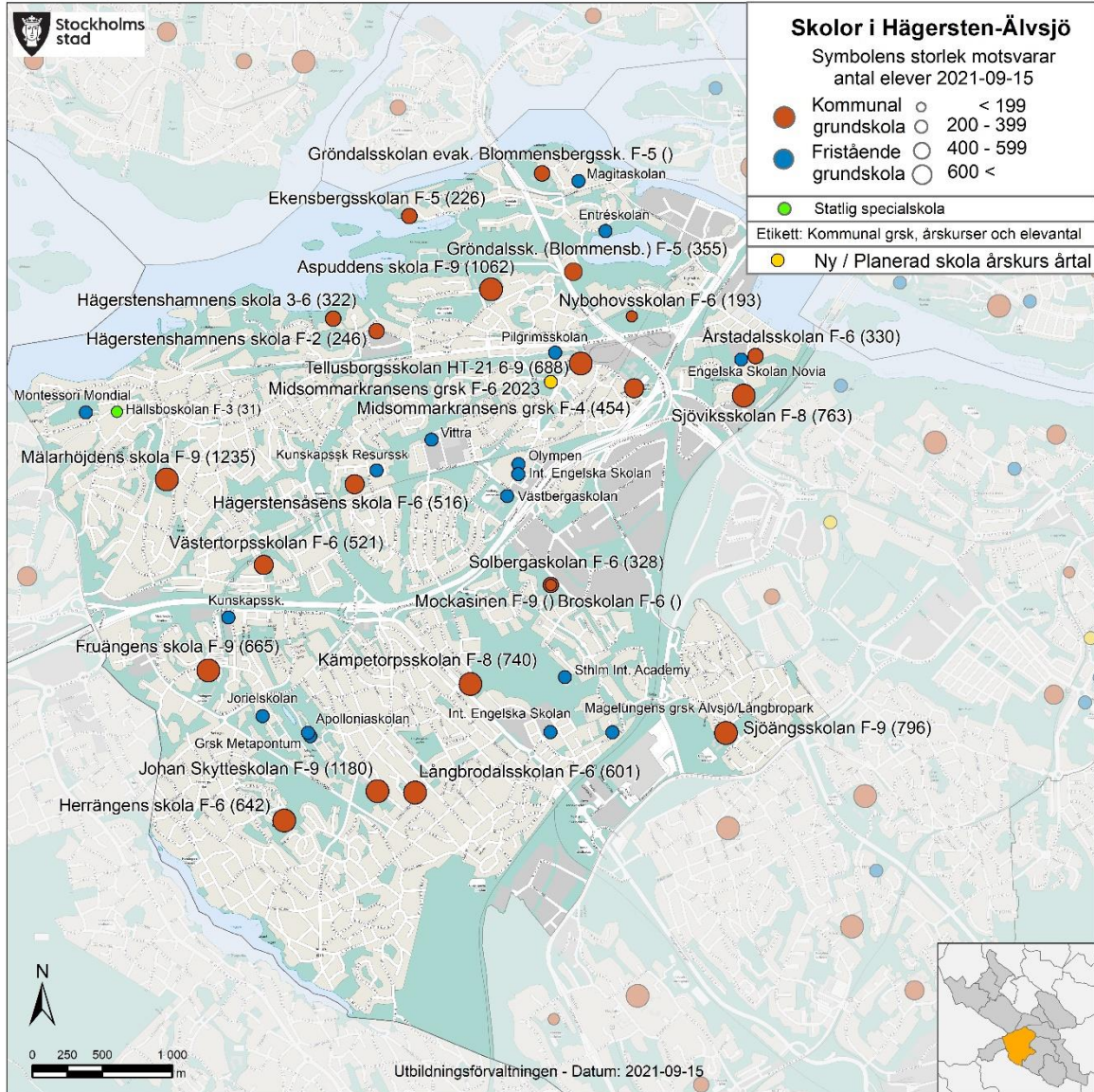
Nedåtgående befolkningsprognos i befintlig bebyggelse är en starkt påverkade faktor av skolbehovet över tid, särskilt i Mälardalen och södra Älvsjö.

Sammanställning av planerade byggprojekt och markreservationer i grundskolor 2031–2040

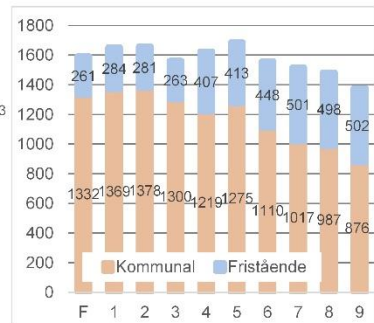
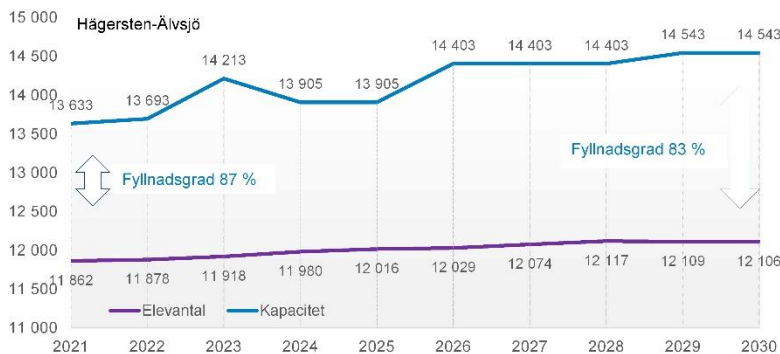
Huvudsakligt syfte	Skola	Syfte/mål	Kapacitetsförändring	Färdigställande år	Nämndbeslut*
Nya skolor	Mälardalen	Markreservasjon för en F-9-skola		2030–2034	
	Södertäljevägen	Markreservasjon för en F-6-skola		2035–2038	
	Älvsjö-Örby 1	Markreservasjon för en F-9-skola inom programmet för Älvsjö-Örby		2038–2041	
	Norra Älvsjö	Markreservasjon för en F-9-skola i norra Älvsjö		2030–2032	
	Älvsjö-Örby 2	Markreservasjon för en F-9-skola inom programmet för Älvsjö-Örby		2040–2043	
Om- och/eller utbyggnad	Nybohovsskolan	Tillbyggnation till F-9	700	2030–2032	U 2020-05-28
Totalsumma			2 500		

*U=utredningsbeslut UTBN, I=inriktningsbeslut UTBN, G=genomförandebeslut UTBN, IH=inhyrningsmedgivande UTBN.

Förvaltningen bedömer att under andra planeringsperioden kommer en kapacitetsökning av 2 500 platser att behövas. Det är i dagsläget inte beslutat vilka projekt som kommer att genomföras. Observera att enligt dagens kännedom kommer nya skolor inom Älvsjö-Örby att behövas först efter 2040.

Elevantalsframskrivning för kommunala grundskolor jämfört med planerade kapacitetsförändringar fram till 2030

Elevantal i kommunala och fristående skolor per årskurs ht21

Hässelby-Vällingby

Planeringsförutsättningar

	2021	2030	Förändring 2021–2030	2040	Förändring 2030–2040
Folkbokförda elever 6–15 år boende i SDO	10 367	9 468	-899	10 567	1 098
Elever F-9 i SDO:s skolor, totalt	8 854	8 405	-449		
Kommunal skola	7 525	7 046	-479		
Fristående skola	1 329	1 164	-165		
Barn i 0-område		195	195		

Antal barn och unga i Hässelby-Vällingby förväntas att minska under de kommande 10 åren innan bostadsbyggnation i de planerade utvecklingsområden i Vinsta-Johannelund samt Hässelby värmeverk kommer i gång. Ett helt nytt område planeras även i Riddersvik. Totalt finns cirka 10 000 nya bostäder med i planeringen under kommande 20 åren. En större faktor till att befolkningen minskar trots att det planeras och byggs nya bostäder är att befolkningen i befintlig bebyggelse förväntas minska mer än tillskottet av nya bostäder.

Elevantalet förväntas minska enligt elevantalsframskrivningen, men inte i samma förhållande som befolkningen minskar. Detta förklaras med minskande utpendling. I dagsläget kommer elever till skolorna i Hässelby-Vällingby nästan uteslutande från det egna SDO och andelen elever i kommunala skolor är förhållandevis hög. Blivande elever som förväntas flytta till Riddersvik fångas inte av elevantalsframskrivningen och visas därmed som barn i 0-område.

Hässelby-Vällingbys folkbokförda personer i åldrarna 6–15 år samt inskrivna elever beräknas hålla sig på stabil nivå under de kommande åren och minska något mot slutet av prognosperioden. Antal inskrivna elever i årskurs F-3 förväntas minska något när de stora årskullarna i SDO når mellanstadie- och högstadieålder. Detta skapar behov av fler elevplatser speciellt i högstadiet. Det är dessutom obalans i kapacitet mellan de olika stadierna i vissa geografiska områden i SDO.

Fram till 2030 visar prognoser att det planeras att byggas cirka 4 000 bostäder i SDO. Mot slutet av prognosperioden förväntas flera av de större nybyggnationsområdena byggstarta. Sannolikt kommer det stora behovet, utifrån nya bostäder och befolkningsökning, att få effekt efter 2030.

Det finns några större nybyggnationsområden i SDO som kan kräva att behovet av elevplatser ses över lokalt.

- Ett nytt bostadsområde i Riddersvik med cirka 600 nya bostäder planeras färdigställas i slutet av prognosperioden.
- Inom området för Hässelby värmeverk planeras för upp till 1 500 bostäder. I nuläget är projektet pausat.
- Längs Maltesholmsvägen planeras för flera bostadsprojekt. Samtliga bostadsprojekt kommer sannolikt att infalla under prognosperioden.

- Smedshagens bostadsområde planeras att kompletteras med cirka 600 nya bostäder. Uppskattat färdigställande av första bostäderna är andra halvan av prognosperioden. Dock är tidsplanen osäker.
- Programområdet Vinsta-Johannelund ska prövas för 5 000 bostäder. Här ska det arbetas fram förutsättningar för exploatering av området som således också sätter omfattningen av behovet av skolplatser. I de senaste prognoserna ses de första bostäderna stå klara i slutet av prognosperioden, vilket innebär att det största behovet av skollokaler i detta område kommer mellan 2030 och 2040.

En av utmaningarna i SDO är att det råder brist på platser i högstadiet. Detta innebär att SDO är beroende av viss elevpendling till Spånga (men även Bromma) för att tillgodose behovet för, framförallt, åk.7.

Nuläge 2022

Kommunala skolor (14st)	Totalt	ÅK F-3	ÅK 4-6	ÅK 7-9
Kapacitet, antal elever	7 972	3 613	2 489	1 870
Fyllnadsgrad	95%	96%	92%	95%

Nio av SDO:s 14 skolor har lokaler av tillfällig karaktär. Hela Vinsta grundskola västra är i dagsläget under tillfälligt planstöd för skola. Även större paviljonguppställning finns vid Björnbodaskolan samt Nälstaskolan. I övrigt är mindre paviljonger utspridda på olika skolor runt om i SDO. Flera av dessa kommer att användas som evakueringslokaler under pågående projekt, andra används som kapacitet i väntan på att permanent kapacitet kan färdigställas. Under planeringsperioden kommer flera paviljonger att avvecklas i samband med att de ersätts av permanent kapacitet.

I dagsläget bedöms det inte vara någon större brist på idrottslokaler för skolorna i SDO. De skolor där egna idrottssalen inte täcker eget behov har oftast en idrottshall att hyra in sig i. Några skolor i SDO har kommande behov av underhåll i kök och matsal, då ska det även utredas om möjligheter finns att ställa om från mottagningskök till tillagningskök. Dagens kapacitet i kök och matsalar kan vara begränsande faktorer för kapaciteten i vissa skolor, detta kommer att ses över när ett eventuellt underhållsprojekt blir aktuellt för dessa skolor.

Behovet av grundsärskoleplatser i SDO har intensifierats och fått ytterligare fokus. Nya grundsärskoleplatser planeras på flera skolor. Arbetet pågår med planläggning över var det finns möjlighet att utöka i befintliga skolor, men även var eventuell nystart av grundskola/grundskolor skulle kunna vara lämplig.

Kulturförvaltningen hyr lokaler i Hässelbygårdsskolan, Loviselundsskolan samt Nälstaskolan.

Lokalplanering under första planeringsperioden 2022–2030

Befolknings- och elevprognoserna är inte de mest avgörande faktorerna som driver behovet. De största anledningarna till förändringarna i lokalbestånden fram till och med år 2030 är:

- Permanenta lokaler behöver tillskapas för att ersätta paviljonger som har tidsbegränsade bygglov.
- En skola går under tillfälligt planstöd för skola (Vinsta grundskola västra).
- En skola där en stor andel av lokalerna ur ett arbetsmiljöperspektiv inte går att använda måste ersättas (Björnbodaskolan).
- Obalans i organisation mellan skolor gällande stadieindelning. Högstadieplatser måste tillskapas i området (Vällingbyskolan).

Då nya planeringsförutsättningar framkommit för Vinsta grundskola västra kommer en ny strategi för planeringen i området att utarbetas. Förslaget är att nya Björnbodaskolan utformas som en F–6-skola men med förberedd flexibilitet för att kunna öka kapaciteten längre fram när behov finns (utifrån att Vinsta-Johannelund exploateras). Vinsta grundskola västra står idag på en fastighet med så kallad ”tillfälligt planstöd” för skola som kommer att gälla till minst år 2030. Nya Björnbodaskolan kommer att kunna ersätta dagens kapacitet på Björnbodaskolan som, näst intill, är helt i tillfälliga lokaler (paviljonger). En utökad inhyrning i Vinsta grundskola västra skulle vara möjlig evakueringslösning för större delen eller alla nuvarande Björnbodaelever när byggnation av nya Björnbodaskolan startar. Den nya inhyrningen planeras ske från och med år 2024. Målsättningen är att nya Björnbodaskolan står färdig så fort som möjligt. En rimlig uppskattning är 2027. Tillsammans med evakuerade elever från Sörgårdsskolan kommer således nya Björnbodaskolan i stort sett att fyllas helt när verksamheten startar. Sörgårdsskolan skulle i samband med detta då utföra omfattande underhåll.

SISAB planerar ett omfattande underhållsarbete som kräver helevakuering av Grimstaskolan (till Bergslagsskolan). I förra årets lokalförsörjningsplan planerades en kapacitetsökning på Grimstaskolan i samband med det kommande underhållsarbetet. Dock visar prognoser nu på en stadig nedgång av elevunderlaget i området (och närområden) fram till och med 2030, vilket innebär att behovet av kapacitetsökning inte längre är lika aktuellt. Vissa planerade verksamhetsanpassningar finns ändå behov av och kommer att kvarstå i projektet. Tidplanen för Grimstaskolans projekt förutsätter att tidplanen för evakueringslösningen (Bergslagsskolan) hålls.

Projektet på Vällingbyskolan syftar till att tillgodose flera behov. Skolan planeras för tre paralleller i låg- och mellanstadiet och fem paralleller i högstadiet för att fånga upp det stora behovet av högstadieplatser som finns i området. Dessutom ska behovet av fler platser i grundskolan tillgodoses här. Skolan har även byggnader med tidsbegränsade bygglov som gått ut, samt externa lokaler i dåligt skick som ska ersättas. Projektet planeras att nettoöka kapaciteten på skolan med 300 platser till 2026.

Sammanställning av planerade byggprojekt i grundskolor 2022–2030

Huvudsakligt syfte	Skola	Syfte/mål	Kapacitetsförändring	Färdigställande år	Nämndbeslut*
Underhåll	Grimstaskolan	Omfattande underhåll. Evakuering till Bergslagsskolan		2025	I 2020-12-17
	Hässelby Villastads skola	Ventilation		2023	G
	Hässelbygårdsskolan	Underhåll. Evakuering till Bergslagsskolan		2027	
	Maltesholmsskolan	Underhåll av kök/matsal		2028– 2029	
	Vällingbyskolan	Omfattande underhåll		2026	G 2021-09-23
Nya skolor	Björnbodaskolan	Ny F-6-skola som ersätter tillfälliga och, ur arbetsmiljösynpunkt, dåliga lokaler	630	2027	
	Bergslagsskolan/ Evakueringsskola	Tillfällig evakueringskola som tillgodoser flera skolors evakueringsbehov	(900)	2023	G 2021-10-14
Om- och/eller	Hässelbygårdsskolan	Kapacitetsökning grundsärskola		2023	
Utbyggnad	Loviselundsskolan	Kapacitetsökning. Ersätter externa lokaler	180	2027– 2028	
	Sörgårdsskolan	Tillbyggnation för att ersätta paviljonger. Underhåll. Möjlig evakuering till nya Björnboda	150	2026– 2027	
	Vällingbyskolan	Tillbyggnation. Avveckling av tillfälliga lokaler + Kapacitetsökning för grundsärskola. Underhåll Evakuering	300	2026	G 2021-09-23
	Hässelby Villastads skola	Tillbyggnation att ersätta kapacitet i paviljong samt underhåll av kök/matsal	90	2027– 2029	
	Vinsta grundskola västra	Tillfällig inhyrning utökas för Björnbodaskolans evakuering	300	2024	
	Vinsta grundskola östra	Ombyggnation för att utöka skolan med åk 6	120	2024	
Avveckling	Björnbodaskolan	Avveckling paviljong + andra byggnader	-336	2024	
	Loviselundsskolan	Avveckling externa lokaler	-180	2027– 2029	
	Nälstaskolan	Avveckling av evakuerings paviljong när Vällingbyskolan färdig		2026	
	Sörgårdsskolan	Avveckling av paviljonger	-150	2026– 2027	
	Vällingbyskolan	Avveckling av paviljonger+ andra byggnader	-180	2023– 2024	
	Hässelby Villastads skola	Avveckling paviljong	-90	2026– 2028	
Totalsumma			834		

*U=utredningsbeslut UTBN, I=inriktningsbeslut UTBN, G=genomförandebeslut UTBN, IH=inhyrningsmedgivande UTBN.

Lokalplanering under andra planeringsperioden 2031–2040

Efter år 2030 prognostiseras befolkningen i åldern 6–15 år i SDO att öka från cirka 9 500 till cirka 10 600. Det är under denna prognosperiod de planerade bostadsprojekten får effekt på befolkningsutvecklingen. Det mest expansiva området planeras vara Vinsta-Johannelund där programmet kommer att pröva möjligheten för 5 000 bostäder. Det finns behov av att se över skolbehovet i planprogrammet, och en dialog har påbörjats. Även exploateringen av Hässelby värmeverk påverkar behovet i Hässelbyområdet på längre sikt. Ett arbete har startats för att se vilka möjligheter som finns för kapacitetsökning och organisationsförändringar i de närliggande skolorna kring Hässelby värmeverk.

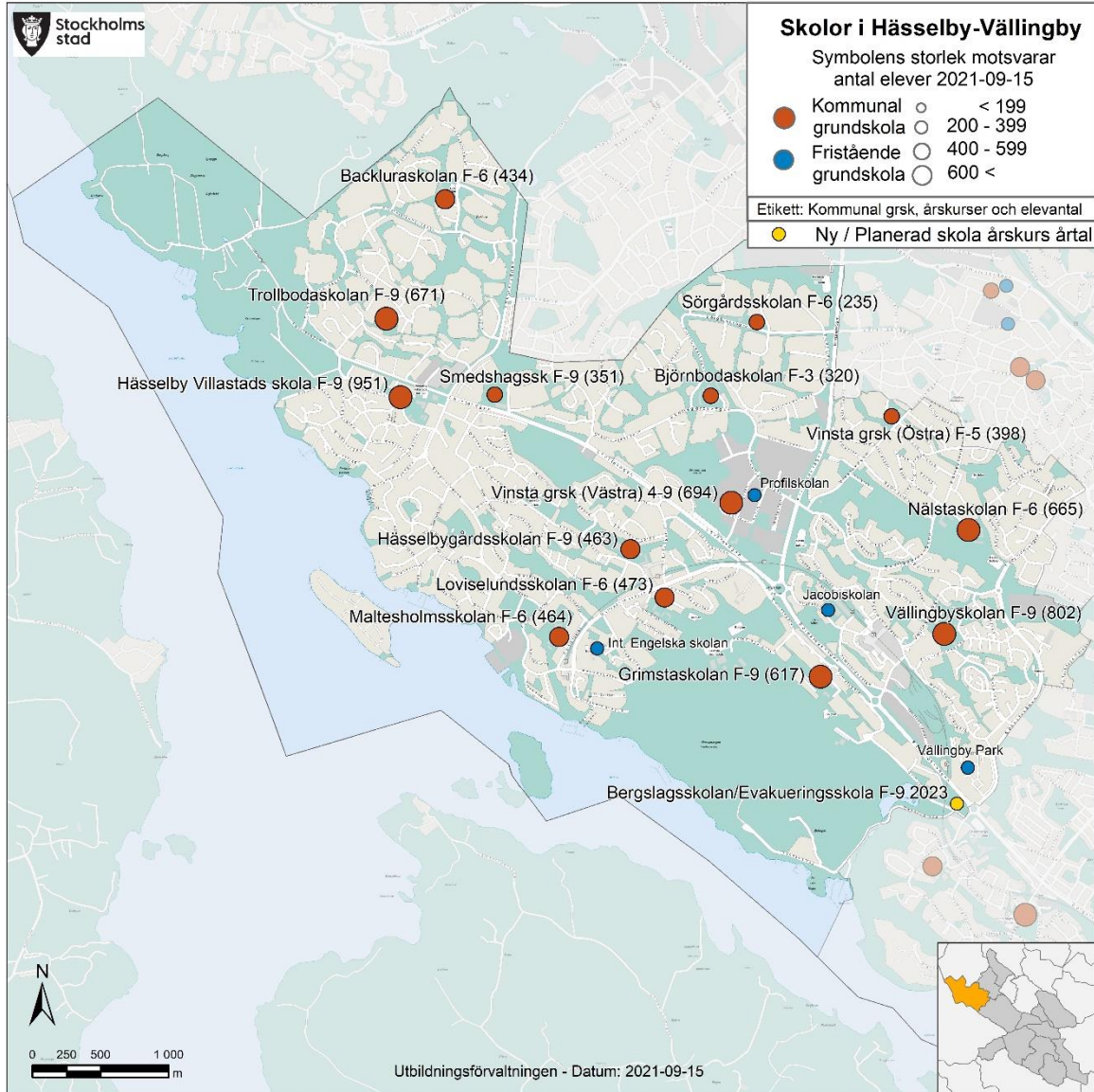
Möjliga nya skolor, tidplan och kapacitet är helt och hållet relaterade till planprogrammets genomförandetakt och omfattning. Förväntad befolkningsökning i de nya utvecklingsområdena går ännu inte att urskilja i stadens befolkningsprognos när de sträcker sig efter år 2029.

Sammanställning av planerade byggprojekt och markreservationer i grundskolor 2031–2040

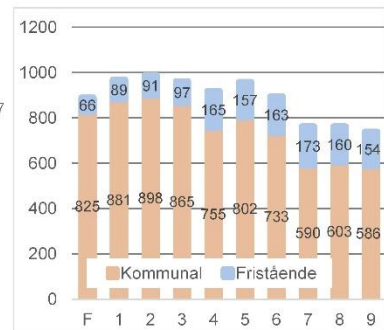
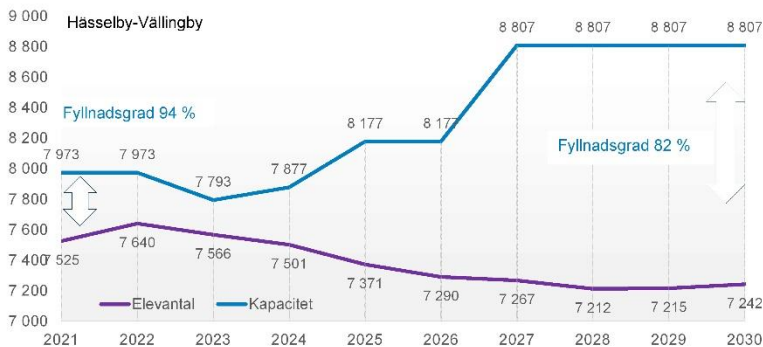
Huvudsakligt syfte	Skola	Syfte/mål	Kapacitetsförändring	Färdigställande år	Nämndbeslut*
Nya skolor	Vinsta - Johannelund	Markreservasjon för en F-9 skola inom programmet Vinsta-Johannelund	600–1 500	2035–2040	
Om- och/eller utbyggnad	Backluraskolan	Kapacitetsökning, avveckling av tillfällig lokal	75	2030–2032	
	Björnbodaskolan	Eventuell tillbyggnation av nya Björnbodaskolan inom befintlig detaljplan för Vinsta-Johannelunds behov	600	2035–2040	
Totalsumma			1 500		

*U=utredningsbeslut UTBN, I=inriktningsbeslut UTBN, G=genomförandebeslut UTBN, IH=inhyrningsmedgivande UTBN.

Förvaltningen bedömer att en kapacitetsökning av 1 500 platser kommer att behövas under andra planeringsperioden. Det är i dagsläget inte beslutat vilka projekt som kommer att genomföras.

Elevantalsframskrivning för kommunala grundskolor jämfört med planerade kapacitetsförändringar fram till 2030

Elevantal i kommunala och fristående skolor per årskurs ht21

Kungsholmen

Planeringsförutsättningar

	2021	2030	Förändring 2021–2030	2040	Förändring 2030–2040
Folkbokförda elever 6–15 år boende i SDO	5 204	4 968	-236	4 679	-289
Elever F-9 i SDO:s skolor, totalt	5 367	5 164	-203		
Kommunal skola	3 804	3 548	-256		
Fristående skola	1 453	1 478	25		
Statlig skola	110	121	11		

Befolkningsutveckling och antal elever på Kungsholmen under de kommande 10 åren ser stabil ut, med liten minskning i antal. Det finns dock stora skillnader mellan årskullar. Antal elever i låg- och mellanstadieåldern kommer att minska de närmaste åren medan elever i högstadieåldern kommer att öka.

Om några år förväntas bostadsbyggnation i Stadshagens utvecklingsområde generera behov av fler elevplatser. På stadsdelsnämndsområdesnivå förväntas denna ökning dock inte synas på grund av förväntad minskning i elevantalet på östra Kungsholmen och Essingeöarna.

Inpendling till Kungsholmen från andra SDO och kommuner är omfattande, speciellt till de fristående skolorna i SDO med språklig eller pedagogisk inriktning. Det finns även två statliga skolor i SDO för elever med särskilda behov. Kommunala skolor tar främst emot högstadieelever från västerort.

Idag har Kungsholmen ett stort antal utpendlande elever i högstadieåldern, främst till skolor på Norrmalm. I takt med att allt fler barn inom Norrmalm SDO når högstadieåldern kommer elever från Kungsholmen sannolikt att trängas undan. Motsvarande effekt blir det för inpendling av högstadieelever till Kungsholmen.

Nuläge 2022

Kommunala skolor (7 st)	Totalt	ÅK F-3	ÅK 4–6	ÅK 7–9
Kapacitet, antal elever	4 308	1 793	1 312	1 204
Fyllnadsgrad	89%	92%	88%	85%

Två av tre elever boende på Kungsholmen väljer en kommunal skola på Kungsholmen. Annars är det de fristående skolorna på Kungsholmen och Norrmalm som lockar Kungsholmseeleverna. Söktrycket är generellt högt på skolorna inom SDO och fyllnadsgraden är 89 procent. Lediga platser på kommunala skolor i årskurserna 7–9 fylls främst upp av elever från andra delar av staden, bland annat från Bromma.

Grundsärskoleplatser har identifierats som ett stort behov på Kungsholmen och i Bromma, främst för elever i lågstadiet. Kortsiktigt, med tanke på SDO:s höga fyllnadsgrad, är det svårt att skapa nya integrerade lokalytor för elever med behov av särskilt stöd inom befintligt lokalbestånd. Arbete pågår för att hitta lösning.

Fyra av SDO:s skolor har tidsbegränsade lokaler som kommer att avvecklas senast 2032.

Lokalplanering under första planeringsperioden 2022–2030

Det ökade behovet av elevplatser har under flera år lösts med tillfälliga lokaler på flera skolor. Dessa paviljonger har tidsbegränsade bygglov och måste avvecklas på sikt. Parallellt står även flera skolor inför större underhåll där både del- och helevakuering är ett krav. Detta förutsätter att lediga lokaler används optimalt och därför ses delar av Konradsbergsskolans lokaler över för att nyttjas som evakueringslokaler.

Fremsta ökningen av grundskoleelever är i Kristineberg och Stadshagen som båda hör till stadens snabbast växande områden. Nybyggnation av cirka 1 700 bostäder i Stadshagen har påbörjats. Dock kan skolans etablering inte påbörjas förrän staden har identifierat ny plats för en 11-spelsplan, som ska ersätta den fotbollsplan där skolan ska byggas.

Brist på idrottslokaler har identifierats och fram tills att planerade Hedvigsbergssalarna är på plats så behöver verksamheterna på Konradsbergs campus samarbeta med varandra för att uppfylla kraven i timplanen.

Sammanställning av planerade byggprojekt i grundskolor 2022–2030

Huvudsakligt syfte	Skola	Syfte/mål	Kapacitetsförändring	Färdigställande år	Nämndbeslut*
Underhåll	Klаторpsskolan	Underhåll. Evakuering	0	2030	
	Kungsholmens gr. (Stadshagen)	Underhåll. Evakuering	0	2026	
	Rålambshovsskolan	Underhåll. Evakuering	0	2028	
Om- och/eller utbyggnad	Konradsbergsskolan	Verksamhetsanpassning för att nyttja lokaler till evakuering	0	2024	
	Konradsbergsskolan	Två idrottssalar, Hedvigsbergs salarna	0	2027	U 2021-06-17
Avveckling	Klаторpsskolan	Avveckling paviljong. Bygglov upphör	-108	2029	
	Kristinebergsskolan	Avveckling paviljong. Bygglov upphör, kan förlängas	-120	2027	
	Rålambshovsskolan	Avveckling paviljong. Bygglov upphör, kan förlängas	-120	2028	
Totalsumma			-348		

*U=utredningsbeslut UTBN, I=inriktningsbeslut UTBN, G=genomförandebeslut UTBN, IH=inhyrningsmedgivande UTBN.

Lokalplanering under andra planeringsperioden 2031–2040

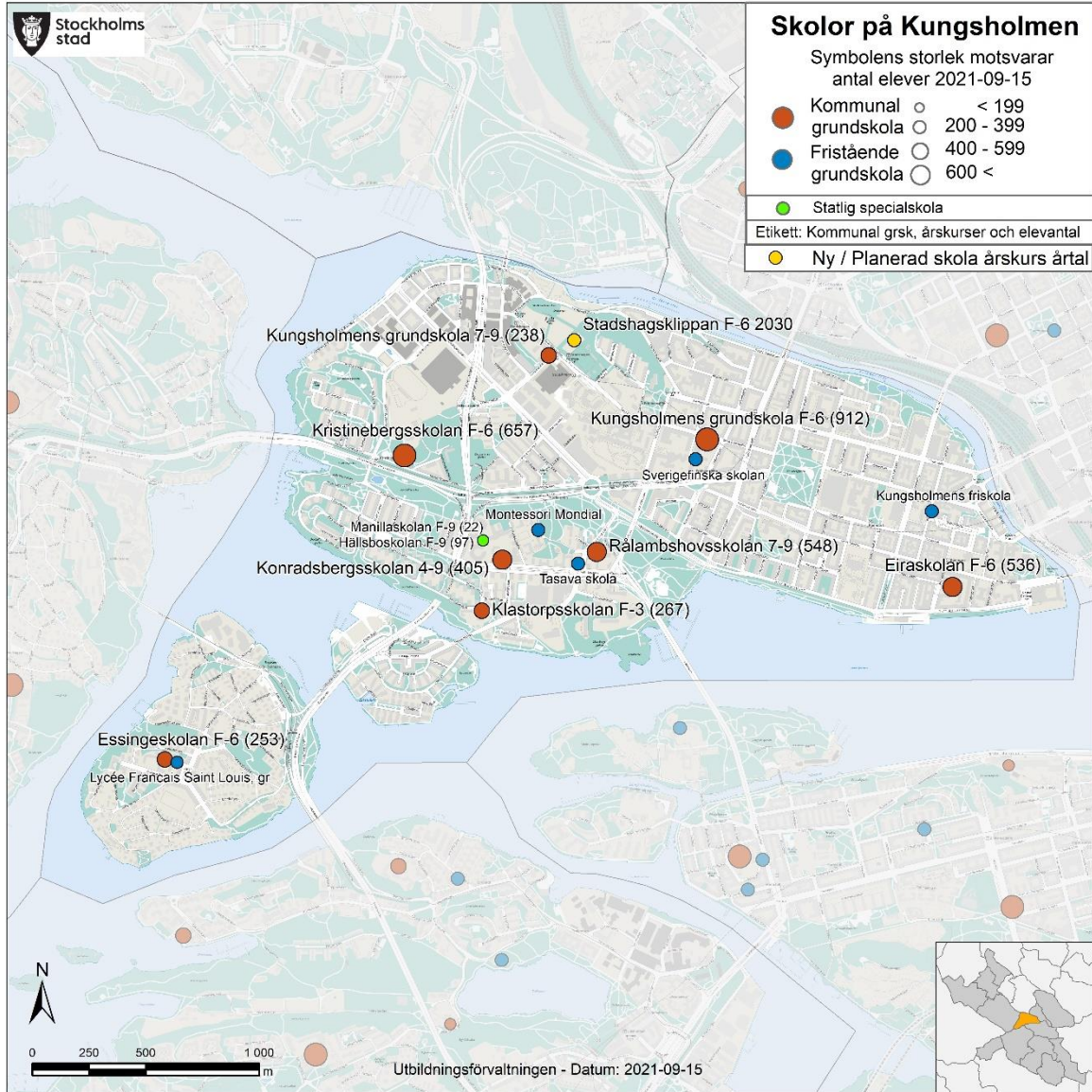
Från år 2031 till år 2040 förväntas antal barn och unga 6–15 år i SDO att vara på en stabil nivå. De huvudsakliga behoven av nya elevplatser förväntas koncentrera sig till Stadshagen, i linje med nybyggnation. På sikt finns det även planer på att utveckla Marieberg vars utbyggnadsmöjligheter begränsas av inflygningen till Brommas flygplats. Skolbehovet inom detta område kommer att följas upp.

Sammanställning av planerade byggprojekt i grundskolor 2031–2040

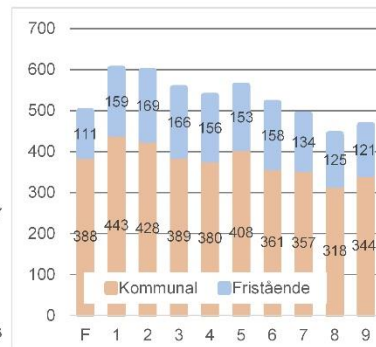
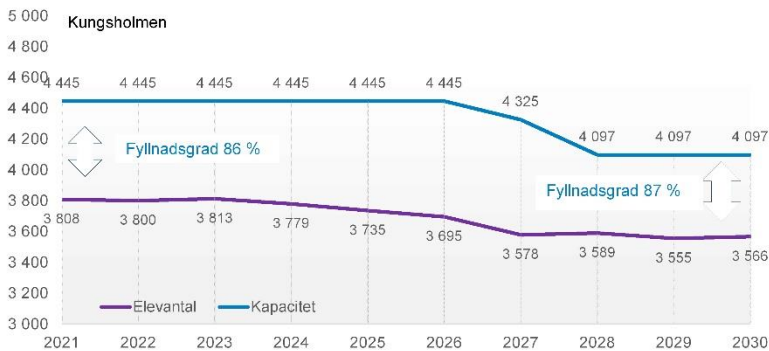
Huvudsakligt syfte	Skola	Syfte/mål	Kapacitetsförändring	Färdigställande år	Nämndbeslut*
Underhåll	Essingeskolan	Underhåll. Evakuering.	0	2032	
Nya skolor	Stadshagsklippan	Ny F-6-skola inom program för Stadshagen.	630	2031	
Om- och/eller utbyggnad	Kungsholmens gr (Fridhemsskolan)	Verksamhetsanpassning för omställning till årskurs F-9.	0	2031	
	Konradsbergsskolan	Tillgängliga lokaler	270	2032	
Avveckling	Essingeskolan	Bygglov upphör år 2029, kan förlängas.	-168	2032	
Totalsumma			732		

*U=utredningsbeslut UTBN, I=inriktningsbeslut UTBN, G=genomförandebeslut UTBN, IH=inhyringsmedgivande UTBN.

Elevantalsframskrivning för kommunala grundskolor jämfört med planerade kapacitetsförändringar fram till 2030

Elevantal i kommunala och fristående skolor per årskurs ht21

Norrmalm

Planeringsförutsättningar

	2021	2030	Förändring 2021–2030	2040	Förändring 2030–2040
Folkbokförda elever 6–15 år boende i SDO	5 773	5 552	-221	5 188	-364
Elever F-9 i SDO:s skolor, totalt	7 702	7 646	-56		
Kommunal skola	5 599	5 507	-92		
Fristående skola	2 103	2 107	4		
Barn i 0-område		33	33		

Fristående skolor och kommunala skolenheter med nationellt intag ingår inte i analysen under planeringsförutsättningar. Prognos bilden för kommunala skolenheter med nationellt intag är inte representativ för SDO:s lokala behov. På Norrmalm avser detta Adolf Fredriks musikklasser.

Antalet folkbokförda personer i åldrarna 6–15 år på Norrmalm förväntas totalt minska med cirka 200 till år 2030. Minskningen sker uteslutande i de södra delarna av Norrmalm. I de norra delarna av SDO sker en koncentrerad befolkningsökning kopplad till nybyggnationen i Hagastaden. Ökningen avser cirka 500 personer i åldrarna 6–15 fram till år 2030. Befolkningsutvecklingen är nedjusterad från tidigare års befolkningsprognos.

Antalet inskrivna elever på Norrmalms kommunala skolor förväntas minska med cirka 100 enligt elevtalsframskrivningen fram till år 2030. Framskrivningen är nedjusterad från förra årets.

Utifrån elevtalsutvecklingen per årskurs väntas det ske små ökningarna i de övre årskurserna medan minskningarna sker i låg- och mellanstadiet. Skillnaderna mellan de högre och lägre årskurserna har tidigare år prognostiserats vara större men dessa jämnas nu ut något.

Det finns ytterligare faktorer att ta hänsyn till i bedömningen av det framtida behovet som förvaltningen beaktar och dessa är:

- Undanträngningseffekt från Solna med fler elever från Solna till Norrmalms fristående skolor som ökar trycket av stockholmselever på kommunala skolor, cirka 50 elever
- Ökad inpendling från Östermalm med anledning av Roslagstullsskolans antagning utifrån närhetsprincipen, cirka 100 elever
- Osäkra bostadsplaner och bostäder ej i prognos, cirka 200 elever

Elevtalsframskrivningens minskning med 100 elever tillsammans med de ytterligare faktorerna leder till ett totalt behov av cirka 300 nya elevplatser åren 2022–2030.

Från år 2030 till år 2040 förväntas antal barn och unga 6–15 år hålla en stabil nivå. Utöver befolkningsprognosen existerar det inga ytterligare faktorer att ta hänsyn till i behovet.

Nuläge 2022

Kommunala skolor (10 st)	Totalt	ÅK F-3	ÅK 4-6	ÅK 7-9
Kapacitet, antal elever	6 086	2 002	2 081	2 003
Fyllnadsgrad	92%	95%	90%	91%

Nästan fyra av fem Norrmalmselever är inskrivna i skola på Norrmalm. De Norrmalmselever som väljer att gå i skolan i ett annat SDO väljer oftast en skola nära hemmet, som på Östermalm där både kommunala och fristående skolor är intressanta.

Inpendlingen till Norrmalm är omfattande och över 3 300 elever i kommunala och fristående skolor på Norrmalm kommer från andra SDO, främst från Östermalm. Särskilt årskurserna 7-9 fylls av elever från andra delar av staden. Stor inpendling till de kommunala skolorna kan delvis förklaras med ett stort antal specialklasser. Adolf Fredriks musikklasser tar emot cirka 1 100 elever från andra SDO och andra kommuner. Även Vasa Real har specialklasser som antar elever från hela staden.

En flaskhals i SDO är kapaciteten i idrott och i grundsärskolan. Idrottskapaciteten kommer projekt på Vasa Real att tillgodose efter färdigställande 2023. Kapaciteten i grundsärskolan kommer att utökas med cirka 60 platser. Vilka skolor som berörs av grundsärskolans kapacitetsutökning utreds i dagsläget och finns inte med i tabellen ovan.

Samverkan sker med idrottsförvaltningen avseende Rödbergsskolans nya idrottssal som utbildningsförvaltningen kommer att hyra av idrottsförvaltningen. Förhyrningen beräknas starta under 2022.

Lokalplanering under första planeringsperioden 2022-2030

Behovet 2022-2030 på cirka 300 nya elevplatser beror på flera byggprojekt i SDO som genomförs eller ska genomföras. Dessa projekt innebär totalt 1 340 nya permanenta elevplatser. Men eftersom tidsbegränsad kapacitet ska avvecklas kommer elevplatser på Norrmalm att öka netto cirka 600. Detaljerad kapacitetsutveckling rubriceras i tabell nedan.

Evakuering till följd av underhåll behöver under perioden planeras för Matteusskolan med planerat färdigställande cirka 2027, Gustav Vasa skola med planerat färdigställande cirka 2029 och Adolf Fredriks Musikklasser med planerat färdigställande cirka 2029.

Evakueringarna behöver korreleras mot Roslagstullsskolan så att skolans paviljong tillsammans med Rödbergsskolans paviljong kan återanvändas för evakueringsändamål.

Under mitten av prognosperioden ska delar av SDO:s kapacitet avvecklas och ersättas eftersom den utgörs av tidsbegränsade bygglov eller undervisning i lokaler som hyrs av privata bostadsrättsföreningar. Detta möjliggörs av kapacitetsökande projekt. Kapaciteten som ska ersättas uppgår sammanlagt till cirka 400 elevplatser i årskurserna F-6 och motsvarar 2 paralleller, detta gäller Lilla Adolf Fredriks skola och Observatorielundens skola. En avvecklingsplan kommer att tas fram.

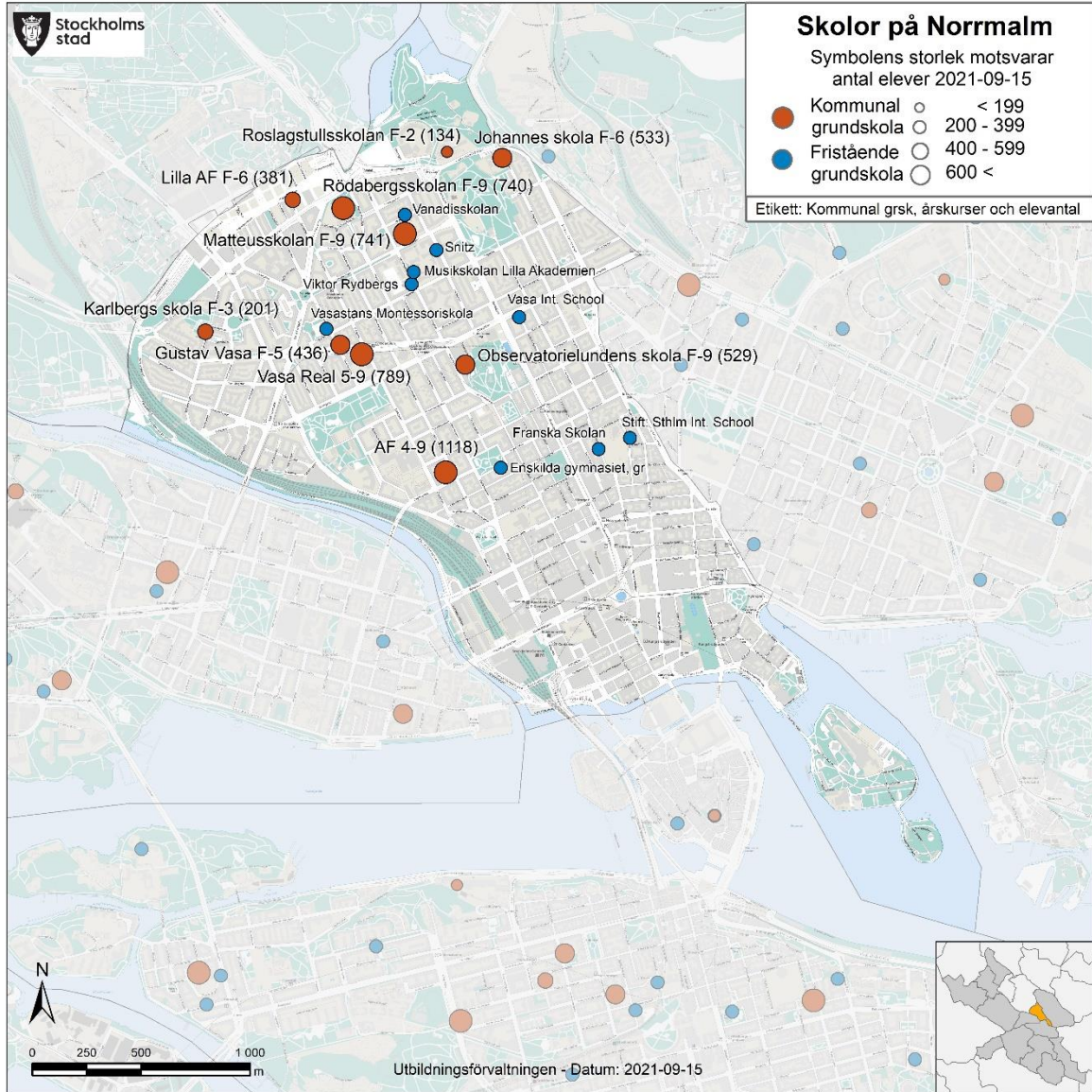
Sammanställning av planerade byggprojekt i grundskolor 2022–2030

Huvudsakligt syfte	Skola	Syfte/mål	Kapacitetsförändring	Färdigställande år	Nämndbeslut*
Underhåll	Matteus Skola	Kök, vent. och wc. Evakuering		2027	
	Gustav Vasa Skola	VVS och el		2029	
	Adolf Fredriks Musikklasser	VVS och el		2029	
Nya skolor	Roslagstullsskolan	Om- och tillbyggnation av en befintlig fastighet till en grundskola	560	2025	I 2018-08-23
Om- och/eller utbyggnad	Rödabergsskolan	Tillbyggnation	350	2023	G 2022-02-17
	Vasa real	Tillbyggnation, verksamhetsanpassningar och underhåll	430	2023	G 2020-08-27
Avveckling	Gustav Vasa Skola	Avveckling paviljong	-56	2024	
	Lilla Adolf Fredriks skola och Observatorielundens skola	Avveckling annex i tillfälliga bygglov och brf-lokaler	-400	2024	
	Rödabergsskolan	Avveckling evakueringspaviljong		2029	
	Roslagstullsskolan	Avveckling paviljong	-300	2029	
Totalsumma			584		

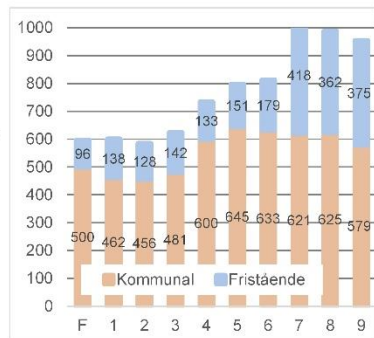
*U=utredningsbeslut UTBN, I=inriktningsbeslut UTBN, G=genomförandebeslut UTBN, IH=inhyrningsmedgivande UTBN.

Lokalplanering under andra planeringsperioden 2031–2040

Projektet som tidigare kallats Ny grundskola i Hagastaden ses över på grund av nedjusterad prognos och inriktningen är nu i första hand en kommunal gymnasieskola. Eftersom befolkningsprognosen på sikt är osäker för de yngre åldrarna kan det bli aktuellt med en grundskola. Förvaltningen ser över eventuella möjligheter med att samplanera med stadsdelsförvaltningens förskola.

Elevantalsframskrivning för kommunala grundskolor jämfört med planerade kapacitetsförändringar fram till 2030

Elevantal i kommunala och fristående skolor per årskurs ht21

Rinkeby-Kista

Planeringsförutsättningar

	2021	2030	Förändring 2021–2030	2040	Förändring 2030–2040
Folkbokförda elever 6–15 år boende i SDO	6 720	6 991	272	8 301	1 309
Elever F-9 i SDO:s skolor, totalt	5 294	5 260	-34		
Kommunal skola	3 588	3 451	-137		
Fristående skola	1 706	1 679	-27		
Barn i 0-område		131	131		

Under de kommande 10 åren förväntas endast en liten befolkningsökning inom SDO. Fram till 2040 planeras för cirka 10 000 bostäder i Rinkeby-Kista, där majoriteten av bostadsbyggandet kommer att ske i SDO:s norra del. De nya bostäderna innebär att Rinkeby-Kista förväntas få en stor ökning av antal barn och unga efter 2030. De närmaste åren är befolkningsökningen relaterad till att antalet barn 13-15 år ökar, men därefter förväntas antalet barn öka i alla åldersgrupper.

Antalet elever i SDO förväntas ligga på en stabil nivå fram till 2030, med en liten minskning av elever i kommunala skolor. Minskningen är relaterad till att det för elevgrupper i mellan- och högstadiet sker omfattande utpendling till närliggande SDO och grannkommuner. Dessutom väljer över en tredjedel av SDO:s elever att gå i en fristående skola – den näst största andelen i staden. Inom SDO finns även vissa obebodda områden där det på sikt skulle kunna tillkomma bostäder. Eftersom det idag saknas elevunderlag här, är det svårt att prognostisera hur behovet av elevplatser kommer att se ut i dessa så kallade 0-områden.

En speciell planeringsförutsättning är att flera av områdets grundskolor idag har omfattande renoveringsbehov. Under tiden för underhåll behöver eleverna evakueras. För att möta evakueringsbehovet har utbildningsförvaltningen och SISAB beslutat att tidigarelägga färdigställandet av den planerade grundskolan Kista Äng. För mer information läs under rubriken ”Lokalplanering under första planeringsperioden 2022–2030”.

Nuläge 2022

Kommunala skolor (9 st)	Totalt	ÅK F-3	ÅK 4–6	ÅK 7–9
Kapacitet, antal elever	4 679	2 066	1 450	1 163
Fyllnadsgrad	77%	87%	74%	64%

Av antalet barn i åldrarna 6–15 år som idag är folkbokförda i Rinkeby-Kista väljer cirka 51 procent att gå i en kommunal grundskola inom SDO. Resterande elever söker sig till fristående skolor i området eller till skolor i andra SDO. Enligt elevantalsprognosen förväntas denna trend ligga fast framöver.

Eftersom en stor del av elevunderlaget väljer bort kommunala skolor inom SDO finns det ledig kapacitet på flera av områdets skolor. Fyllnadsgraden i Rinkeby-Kista ligger idag på omkring 77 procent, vilket är en av de lägsta siffrorna i Stockholms stad. Ledig kapacitet finns främst på Husbygårdskolan, Kista grundskola, Kvarnbyskolan och Rinkebyskolan. Att söka sig till fristående skolor eller till andra SDO tenderar som nämnt att öka med åldern.

Skolorna har därför en lägre fyllnadsgrad i högstadiet än för lägre årskurser. Exempel på detta är Rinkebyskolan (åk 7–9) där fyllnadsgraden ligger på drygt 40 procent.

Karaktäristiskt för SDO är även att flera skolor har högt socioekonomiskt index. Det innebär att ytan per elev ökas och gruppstorlekarna skrivits ned.

SDO:s primära flaskhals är idrott. Flera skolor är beroende av timbokningar i idrottsförvaltningens hallar för att kunna bedriva idrottsundervisning för samtliga elever. Ärvingehallen och Husbyhallen är idag fullbokade och det är brist på tider i hallarna. För att säkra Rinkeby-Kistas idrottskapacitet pågår samplanering med idrottsförvaltningen för två nya skolor med tillhörande fullstora hallar – Dalhagen BP och Finlandsgatan. Samverkan sker även med Kulturskolan som bedriver verksamhet i Kvarnbackaskolans lokaler.

Under 2020 utökades Rinkeby-Kistas grundsärskolekapacitet med cirka 60 platser på Rinkebyskolan för elever med hög behovsnivå. Trots att trycket på grundsärskoleplatser ökar i SDO planeras inte för ytterligare kapacitetsökning. I stället kommer kapaciteten att utökas i angränsande SDO Tensta, vilket kommer avhjälpa hela Järvas behov.

I SDO finns ett antal RSU-grupper. För Kistas RSU-grupp söker förvaltningen efter lämpliga lokaler som kan ersätta de befintliga. Då detta är en elevgrupp med särskilda behov behöver lokalerna uppfylla vissa kriterier som sammanställts av verksamhet och grundskolechef. Ny lokal ska så snabbt som möjligt verksamhetsanpassas så att lokalerna kan tas i bruk för undervisning.

Rinkeby-Kista är det enda SDO som inte har lokaler med tidsbegränsade bygglov.

Lokalplanering under första planeringsperioden 2022–2030

Årets befolkningsprognos för Rinkeby-Kista är nedjusterad mot föregående år och elevprognosen visar samma utveckling. Förvaltningen behöver därför senarelägga ett antal skolprojekt mot förra årets lokalförsörjningsplan. Detta gäller främst färdigställande av de planerade skolorna vid Dalhagens BP och Finlandsgatan, men också eventuell utbyggnad av skolorna Oxhagsskolan och Kista grundskola. Enligt prognoserna kommer behovet av dessa elevplatser inte att uppstå förrän mot mitten av andra planeringsperioden.

SISAB har aviserat underhållsbehov för fem skolenheter i Rinkeby-Kista. Det handlar om Husbygårdsskolorna, Kista grundskola samt Oxhagsskolan. Under tiden för underhåll ska eleverna evakueras i etapper till Kista Äng, som färdigställs år 2025. Turordningen för evakuering sätts i dialog med SISAB och är beroende av skolornas underhållsbehov. Underhållet av befintliga skolor kommer att pågå fram till cirka 2031. Den nybyggda skolan Kista Äng planeras således att nyttjas som evakueringsskola under en femårsperiod för att därefter fyllas på med ett successivt växande elevunderlag från nybyggnation i SDO. Om behov uppstår finns möjlighet att fylla på med ordinarie elever parallellt med evakuerings elever. Skolan byggs för en kapacitet på 900 elever.

I Rinkeby planeringsområde planerar utbildningsförvaltningen för en strukturell förändring av samtliga kommunala grundskolor. Utredningar pågår för att undersöka befintliga skollokalers

möjlighet att ställa om till tvåparallelliga F-9-organisationer. Genom att erbjuda eleverna en sammanhållen skolgång förväntas omstruktureringen bidra till att en större andel av Rinkebys elevunderlag också väljer att gå kvar hela sin grundskoletid i en kommunal grundskola i Rinkeby. På sikt är förhoppningen att även skolresultaten ska höjas.

Organisationsförändringen kommer att bidra med små förändringar i skolornas kapacitet.

Sammanställning av planerade byggprojekt i grundskolor 2022–2030

Huvudsakligt syfte	Skola	Syfte/mål	Kapacitetsförändring	Färdigställande år	Nämndbeslut*
Underhåll	Kista grundskola 4-9	Kök	0	2022	
	Rinkebyskolan	Stambyte	0	2022	
	Husbygårdsskolan F-3	Ventilation, tak (evak.)	0	2026	
	Oxhagsskolan	Ventilation, tak (evak.)	0	2027–2031	
	Husbygårdsskolan 4-9	Ventilation, tak (evak.)	0	2027–2031	
	Kista grundskola F-3	Renovering, kök (evak.)	0	2027–2031	
	Kista grundskola 4-9	Renovering (evak.)	0	2027–2031	
Nya skolor	Kista Äng	Ny F-9 skola. Används först som evakueringslokal 2025–2031	(900)	2025	G 2020-02-06
Om- och/eller utbyggnad	Kvarnbyskolan	Anpassning t. F-9, ventilation	110	2024–2028	
	Knutbyskolan	Anpassning t. F-9, stambyte	120	2024–2028	
	Rinkebyskolan	Anpassning t. F-9	30	2024–2028	
	Askebyskolan	Anpassning t. F-9	70	2024–2028	
Totalsumma			330		

*U=utredningsbeslut UTBN, I=inriktningsbeslut UTBN, G=genomförandebeslut UTBN, IH=inhyringsmedgivande UTBN.

Lokalplanering under andra planeringsperioden 2031–2040

Mellan 2031–2040 förväntas antal folkbokförda barn i åldern 6-15 år öka med 1 310 personer. Det är främst bostadsbyggnation i Rinkeby-Kistas norra del som kommer generera ett ökat behov av nya elevplatser. Under första delen av andra planeringsperioden kommer Kista Äng att kunna ta emot en stor del av det nya elevunderlaget. Därefter består lokalplaneringen av tillkommande kapacitet främst i form av nya skolor.

Dalhagens skola planeras att färdigställas först för att svara mot den befolkningsökning som till största del förväntas ske i Kistas nybyggnationsområden. Därefter ska ny skola på Finlandsgatan omhänderta behovet som uppstår till följd av nya bostäder i Akalla.

Som en följd av bland annat osäkra bostadsplaner överstiger dagens planering det prognostiserade behovet av elevplatser. Det innebär att tidplanen för färdigställande av skolor och kapacitetshöjande projekt i befintliga skolor kan komma att ändras eller senareläggas. Utbyggnad av Oxhagsskolan och Kista grundskola är idag osäkra projekt, men de finns med i planeringsberedskap om behovsbilden skulle ändras i framtiden.

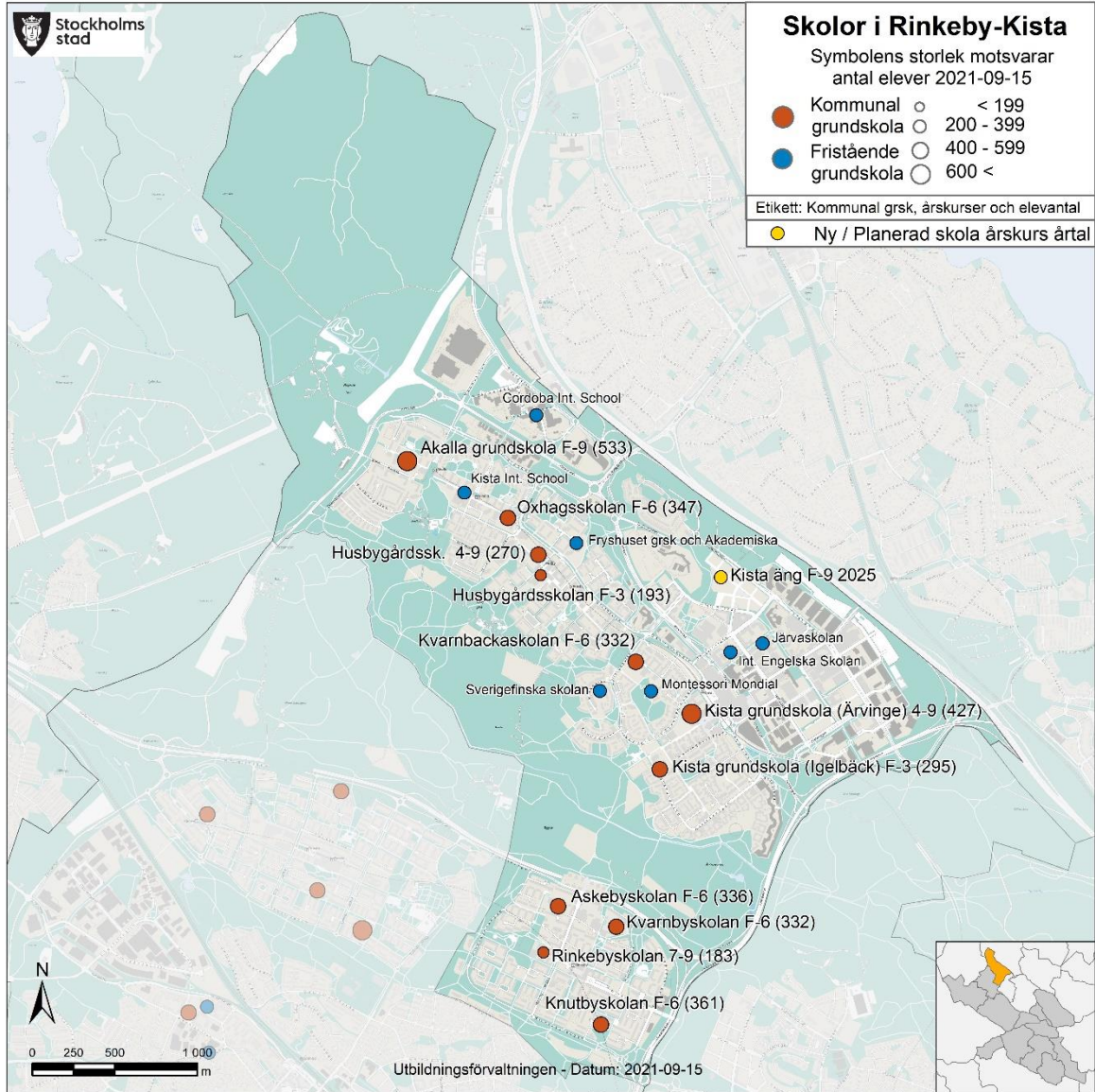

Sammanställning av planerade byggprojekt och markreservationer i grundskolor 2031–2040

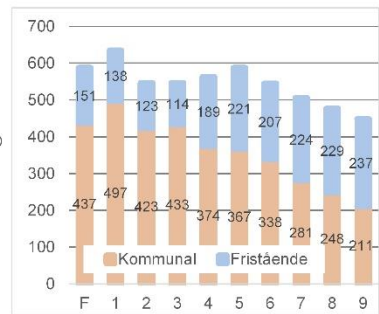
Huvudsakligt syfte	Skola	Syfte/mål	Kapacitetsförändring	Färdigställande år	Nämndbeslut*
Nya skolor	Kista Äng	Egen verksamhet startas	900	2031	
	Dalshagen BP	Markreservasjon för en F-9 skola	(0–900)	2033–2037	
	Finlandsgatan	Markreservasjon för en F-6 skola	(0–630)	2040-	
Om- och/eller utbyggnad	Oxhagsskolan			2035–2040	
	Kista grundskola F_3			2035–2040	
Totalsumma			1 500		

*U=utredningsbeslut UTBN, I=inriktningsbeslut UTBN, G=genomförandebeslut UTBN, IH=inhyrningsmedgivande UTBN.

Förvaltningen bedömer att en kapacitetsökning av cirka 1 500 platser utöver Kista Äng kommer att behövas under andra planeringsperioden. Det är i dagsläget inte beslutat vilka projekt som kommer att genomföras.

Elevantalsframskrivning för kommunala grundskolor jämfört med planerade kapacitetsförändringar fram till 2030

Elevantal i kommunala och fristående skolor per årskurs ht21

Skarpnäck

Planeringsförutsättningar

	2021	2030	Förändring 2021–2030	2040	Förändring 2030–2040
Folkbokförda elever 6–15 år boende i SDO	5 356	5 282	-73	5 933	651
Elever F-9 i SDO:s skolor, totalt	4 869	4 657	-212		
Kommunal skola	3 990	3 835	-155		
Fristående skola	879	821	-58		

Antal barn och unga i Skarpnäck förväntas att hålla sig på stabil nivå under de kommande 10 åren. Därefter förväntas antalet barn och unga öka framför allt på grund av nybyggnation i SDO. Cirka 7 500 nya bostäder planeras till Skarpnäck under de kommande 20 åren. Det finns två stadsutvecklingsområden i Skarpnäck som förväntas generera behov av nya elevplatser, ett för Hammarbyhöjden-Björkhagen i norr och ett för Bagarmossen-Skarpnäck i söder. Utöver dessa finns även mindre så kallade förtättningsprojekt. Fram till 2040 förväntas antal barn och unga 6–15 år i SDO att öka med cirka 600 barn. Ökningen av barn är störst efter 2030 enligt prognosen.

Elevantalet förväntas minska mer i SDO enligt elevframskrivningen än vad befolkningsprognosen visar. Detta är en effekt av dagens omfattande utpendling, speciellt till Hammarbyskolan södra samt till skolor med högstadielklasser på Södermalm. Inpendling till Skarpnäck och speciellt till de kommunala skolorna är lågt. Skolorna fylls i hög utsträckning av elever boende nära skolan.

De fristående skolorna i Skarpnäck har i dagsläget 900 elever inskrivna, intag sker från hela staden. I Skarpnäck väljer cirka 22 procent av alla elever att gå i en fristående skola. Av dem går cirka 50 procent i friskola inom Skarpnäck SDO. De övriga väljer fristående skolor främst på Södermalm, i Enskede-Årsta-Vantör och i Farsta. Det här visar att det finns ett stort intresse av att gå i skola lokalt i stället för att pendla ut till andra SDO. Om den trenden kvarstår och fristående skolor i området avvecklar så kan det leda till en större efterfrågan på platser i kommunala skolor i området.

Av de elever som bor i Skarpnäcks SDO och går i kommunal skola väljer cirka 86 procent en skola inom det egna SDO.

Under senare år syns en förändring i sökmönstret genom att fler elever väljer att gå kvar i sin skola i Skarpnäck, i stället för att inför mellanstadiet och högstadiet söka en ny skola i annat SDO, vilket tidigare varit vanligt. När eleverna i större utsträckning stannar kvar i SDO innebär det ett ökat tryck på och en högre nyttjandegrad av lokalerna än tidigare. När skolornas kapacitet är fylld kan behov av nya skolplatser också uppstå om den här trenden håller i sig och påverka planeringen på längre sikt.

Nuläge 2022

Kommunala skolor (6 st)	Totalt	ÅK F-3	ÅK 4–6	ÅK 7–9
Kapacitet, antal elever	4 292	1 887	1 415	989
Fyllnadsgrad	93%	95%	83%	104%

Sett över hela SDO finns det i dagsläget mer kapacitet i årskurs F–6 än i årskurs 7–9. Skolornas totala fyllnadsgrad i SDO är idag relativt hög, 93 procent, med mest ledig kapacitet i årskurs F–6. I årskurs 7–9 överstiger fyllnadsgraden kapaciteten främst i mitten av prognosperioden för att sedan plana ut något mot 2030. Ledig kapacitet finns på Skarpatorpsskolan för årskurs 7–9.

En skola i SDO, Skarpnäcks skola, är beroende av timbokningar i idrottsförvaltningens idrottshall i området för att kunna bedriva idrottsundervisning för del av skolans elever. Idrottsförvaltningen planerar en ny hall intill skolan som kommer att täcka skolans behov av idrott. Tidplanen för hallen är osäker men den bedöms kunna vara klar mot slutet av prognosperioden.

Ett flertal tidsbegränsade bygglov för tillfälliga lokaler löper ut under planeringsperioden på Bagarmossens skola, Skarpatorpsskolan och Brotorpsskolan. Dessa lokaler ska ersättas av permanenta lokaler då en ny skola vid Bergholmsbacken är klar 2031. Bygglovet för paviljongen på Bagarmossens skola löper ut tidigare men den kapaciteten bedöms kunna lösas på till exempelvis Skarpatorpsskolan.

Antal platser för grundsärskola behöver utökas i SDO då man ser ett ökat behov av platser i hela staden. För Skarpnäck behöver behovet ses över på både kort och lång sikt. En lokal för RSU (regional särskild undervisningsgrupp) har hyrts in i Skarpnäck för att kunna ta emot elever med särskilda behov. Grundsärskolan på Skarpatorpsskolan ska utökas för att kunna ta emot elever i årskurs 7–9.

Köket på Björkhagens skola är en flaskhals för att kunna nyttja skolans kapacitet fullt ut, varför ett projekt pågår för att utöka kökets kapacitet och funktionalitet.

Lokalplanering under första planeringsperioden 2022–2030

Då prognosen visar en liten nedgång i antalet elever till 2030 är också behovet av fler skolplatser nedskrivet i området. Däremot ökar behovet av platser i årskurs 7–9 under planeringsperioden, vilket bedöms kunna lösas med planerade projekt samt en omfördelning mellan årskursernas nyttjande av lokaler. Till exempel har Skarpatorpsskolan överkapacitet i sina lokaler som kan nyttjas. Det finns utöver det behov av att säkerställa fler paralleller på högstadiet i Skarpnäcks skola vilket det planerade projektet även syftar till.

När Skarpnäcks skola byggs ut kommer det att krävas evakuering, en utredning för det pågår.

Sammanställning av planerade byggprojekt i grundskolor 2022–2030

Huvudsakligt syfte	Skola	Syfte/mål	Kapacitetsförändring	Färdigställande år	Nämndbeslut*
Underhåll	Brotorpsskolan	Ersätta uttjänt byggnad		2027	
Om- och/eller utbyggnad	Skarpnäcks skola	Utökad högstadiekapacitet och underhåll	190	2025–2027	G 2019-09-26
	Björkhagens skola	Kök + utökad kapacitet	106	2024	
	Skarpatorpsskolan	Utöka RSU		2022	
	Skarpatorpsskolan	Anpassa för grundsär 7–9		2022	
	Bagarmossens skola	Utöka CSI		2022	
	Björkhagens skola	Tillgänglighetsanpassningar		2022	
Avveckling	Brotorpsskolan	Paviljongavveckling	-84	2029	
Totalsumma			212		

*U=utredningsbeslut UTBN, I=inriktningsbeslut UTBN, G=genomförandebeslut UTBN, IH=inhyrningsmedgivande UTBN.

Lokalplanering under andra planeringsperioden 2031–2040

Under den andra planeringsperioden består lokalplaneringen av tillkommande kapacitet i den nya skolan vid Bergholmsbacken inom programmet för Bagarmossen – Skarpnäck (900–1 200 platser). Jämfört mot förra årets lokalförsörjningsplan är skolan senarelagd ett par år.

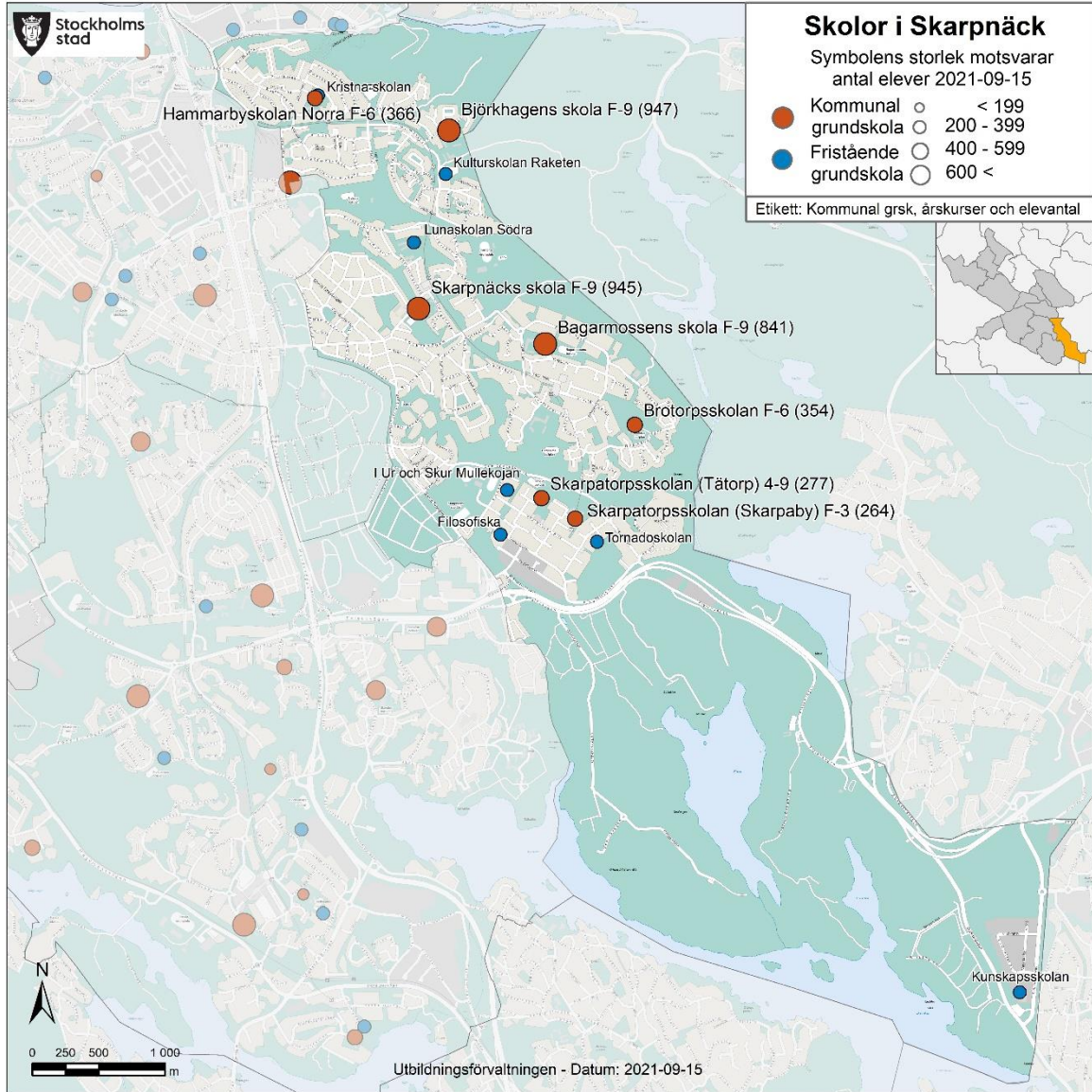
Den nya skolan vid Bergholmsbacken kommer från start att fyllas till knappt hälften av sin kapacitet genom att tillfälliga lokaler avvecklas och eleverna flyttar in i den nya skolan. Detta om skolan byggs med en kapacitet för 900 elever. Alternativet finns också att bygga en skola för 1 200 elever. Kommande prognoser avgör vilken kapacitet den nya skolan behöver. I dagsläget är planen 900 platser. Även de tillfälliga lokalerna för grundsärskola och RSU avvecklas och flyttar in i den nya skolan. Därefter fylls den på med den förväntade elevantalsökningen genom nybyggnationen som planeras i området fram till 2040.

Med anledning av osäkerheter kring omfattning och tidplan för bostadsbyggnation inom programmet kvarstår markreservation för en ny skola i Hammarbyskogen tills vidare i lokalförsörjningsplanen.

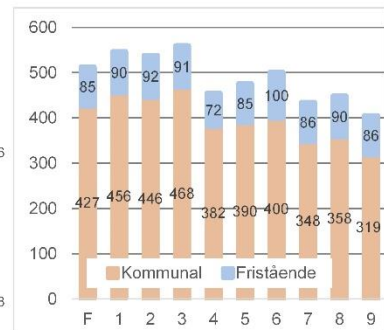
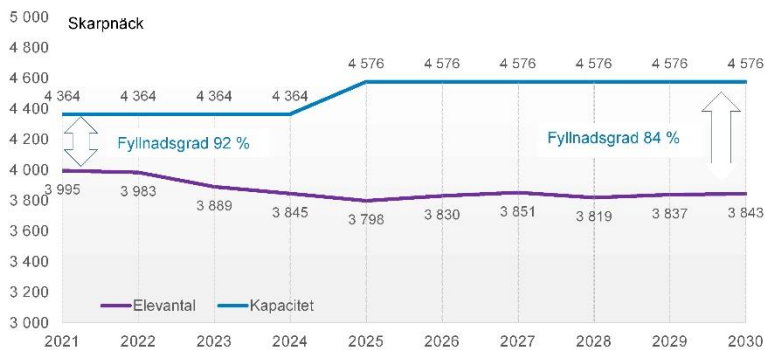
Sammanställning av planerade byggprojekt och markreservationer i grundskolor 2031–2040

Huvudsakligt syfte	Skola	Syfte/mål	Kapacitetsförändring	Färdigställande år	Nämndbeslut*
Nya skolor	Bergholmsbacken	Ny F-9-skola i Bagarmossen. Ersätter tidsbegränsade lokaler i närliggande skolor	900	2031	
	Hammarbyskogen	Markreservation för en F-9-skola	0	2035–2040	
Avveckling	Skarpatorpsskolan	Paviljongavveckling	-196	2034	
	Bagarmossens skola	Paviljongavveckling	-120	2031	
	Skarpatorpsskolan	Tillfällig lokal grundsär	-18	2031	
	Skarpatorpsskolan	Tillfällig lokal RSU	-25	2031	
Totalsumma			541		

*U=utredningsbeslut UTBN, I=inriktningsbeslut UTBN, G=genomförandebeslut UTBN, IH=inhyrningsmedgivande UTBN.

Elevantalsframskrivning för kommunala grundskolor jämfört med planerade kapacitetsförändringar fram till 2030

Elevantal i kommunala och fristående skolor per årskurs ht21

Skärholmen

Planeringsförutsättningar

	2021	2030	Förändring 2021–2030	2040	Förändring 2030–2040
Folkbokförda elever 6–15 år boende i SDO	4 745	5 257	512	6 179	921
Elever F-9 i SDO:s skolor, totalt	3 635	3 973	338		
Kommunal skola	2 718	3 138	420		
Fristående skola	917	793	-124		
Barn i 0-område		42	42		

Antal barn och unga i Skärholmen kommer att öka fram till 2040. Ökningen fram till 2030 är den näst största ökningen i hela Stockholm. Under de närmaste åren sker befolkningsökningen i högstadieåldern, men därefter förväntas antal barn öka i alla åldersgrupper till följd av planerad nybyggnation. I Skärholmen har ett program tagits fram för stadsutvecklingsområdet Fokus Skärholmen som förväntas generera behov av nya elevplatser. Totalt beräknas 8 000 nya bostäder färdigställas fram till 2040. Fram till 2040 förväntas antal barn och unga 6–15 år i SDO att öka med knappt 1 500 barn. Ökningen av barn är störst efter 2030 enligt prognosen.

Elevantalet förväntas däremot inte öka lika mycket enligt framskrivningen. Detta är en effekt av dagens omfattande utpendling. En fjärdedel av elever boende i Skärholmen går i skolan i något annat SDO.

De fristående skolorna i Skärholmen har i dagsläget 900 elever inskrivna, intag sker från hela staden. I Skärholmen väljer cirka 33 procent av alla elever att gå i en fristående skola. Av dem går cirka 55 procent i fristående skola inom Skärholmens SDO. De övriga väljer fristående skolor i andra SDO, främst i Hägersten-Älvsjö. Det här visar att det finns ett stort intresse av att gå i skola lokalt i stället för att pendla ut till andra SDO. Om den trenden kvarstår och fristående skolor i området avvecklar så kan det leda till en större efterfrågan på platser i kommunala skolor i området.

Av eleverna som bor i Skärholmens SDO väljer cirka 67 procent en kommunal skola, av dessa väljer cirka 75 procent en skola inom SDO. Strax över hälften av elever boende i Skärholmen antas till kommunal skola i Skärholmen. Låg inpendling för med sig att över 90 procent av de inskrivna eleverna i de kommunala skolorna bor i Skärholmen.

Nuläge 2022

Kommunala skolor (7 st)	Totalt	ÅK F-3	ÅK 4–6	ÅK 7–9
Kapacitet, antal elever	3 216	1 428	1 002	786
Fyllnadsgrad	85%	87%	81%	86%

Skolornas totala fyllnadsgrad i SDO kan idag anses relativt låg, 85 procent, med mest ledig kapacitet i årskurs 4-6. I årskurs 7–9 överstiger fyllnadsgraden kapaciteten främst i mitten av prognosperioden för att sedan plana ut något mot 2030.

En skola i stadsdelsnämndsområdet, Bredängsskolan, är beroende av timbokningar i idrottsförvaltningens idrottshall för att kunna bedriva idrottsundervisning.

Tillfälliga lokaler avvecklas under planeringsperioden på Lillholmsskolan, Slättgårdsskolan och Söderholmsskolan i samband med pågående och planerade projekt, och ersätts med permanent kapacitet.

Antal platser för grundsärskola behöver utökas i SDO då man ser ett ökat behov av platser i hela staden. I dagsläget finns grundsärskolor på Sätterskolan och på Bredängsskolan. På Bredängsskolan pågår ett projekt för att utöka antalet grundsärskoleplatser. När SISAB har genomfört underhåll på Ekholmsskolan kommer den att användas till RSU-grupper.

Lokalplanering under första planeringsperioden 2022–2030

Under prognosperioden fram till 2030 beräknas en ökning med 512 elever i Skärholmen. De befintliga skolornas kapacitet kan i stort sett hantera ökningen, men har ett högt socioekonomiskt index att ta hänsyn till varför skolorna inte kan fyllas på fullt ut.

En inhyrning av hela Vårbergsskolan planeras vilket skulle ge ett tillskott på preliminärt 650 platser. Kapaciteten måste ses över inför inhyrning. Matsalen är en flaskhals, om den går att utöka kan skolans kapacitet ökas. I dagsläget används halva skolan som evakuering till Slättgårdsskolan fram till årsskiftet 2025/2026. Söderholmsskolan måste renoveras samt också evakueras på grund av ett bostadsprojekt som ska starta intill skolan. Möjligheter att hyra in hela Vårbergsskolan ses därför över för att kunna rymma även Söderholmsskolan tidigare än 2025. Resterande del av skolan kan användas till evakuering av Sätterskolan.

På Lillholmsskolan och Slättgårdsskolan pågår om- och utbyggnadsprojekt. Slättgårdsskolan återuppbyggs efter en brand 2021 vilket också ger en liten kapacitetsökning, där kommer också tillfälliga lokaler att ersättas av permanenta lokaler. Lillholmsskolan byggs om för att ersätta tillfälliga lokaler samt ge en mindre kapacitetsökning. Där anpassas också för integrerad grundsärskola i respektive stadie.

Sammanställning av planerade byggprojekt i grundskolor 2022–2030

Huvudsakligt syfte	Skola	Syfte/mål	Kapacitetsförändring	Färdigställande år	Nämndbeslut*
Underhåll	Ekholmsskolan	Underhåll	0	2024–2025	
	Sätraskolan	Underhåll	0	2023–2028	
Nya skolor	Vårbergsskolan	Ökad inhyrning kapacitet	630	2025	
Om- och/eller utbyggnad	Bredängsskolan	Ombyggnation och verksamhetsanpassningar av kök och matsal	0	2024	
	Lillholmsskolan	Kapacitetsökning för att ersätta tillfälliga lokaler vid Lillholmsskolan och Ekholmsskolan samt få plats för grundsärskolan	390	2023	G
	Slättgårdsskolan	Återuppbyggnad	40	2026	G
	Ekholmsskolan	Underhåll. Flytta ordinarie verksamhet till Lillholmsskolan och använda lokaler till RSU		2025	
	Bredängsskolan	Utökning grundsär		2024	
Avveckling	Söderholmsskolan	Flytt till Vårbergsskolan	-504	2024	
	Ekholmsskolan	Flytt till Lillholmsskolan	-67	2025	
	Lillholmsskolan	Paviljongavveckling	-322	2023	
	Sätraskolan	Paviljongavveckling	-100	2030	
Totalsumma			67		

*U=utredningsbeslut UTBN, I=inriktningsbeslut UTBN, G=genomförandebeslut UTBN, IH=inhyrningsmedgivande UTBN.

Lokalplanering under andra planeringsperioden 2031–2040

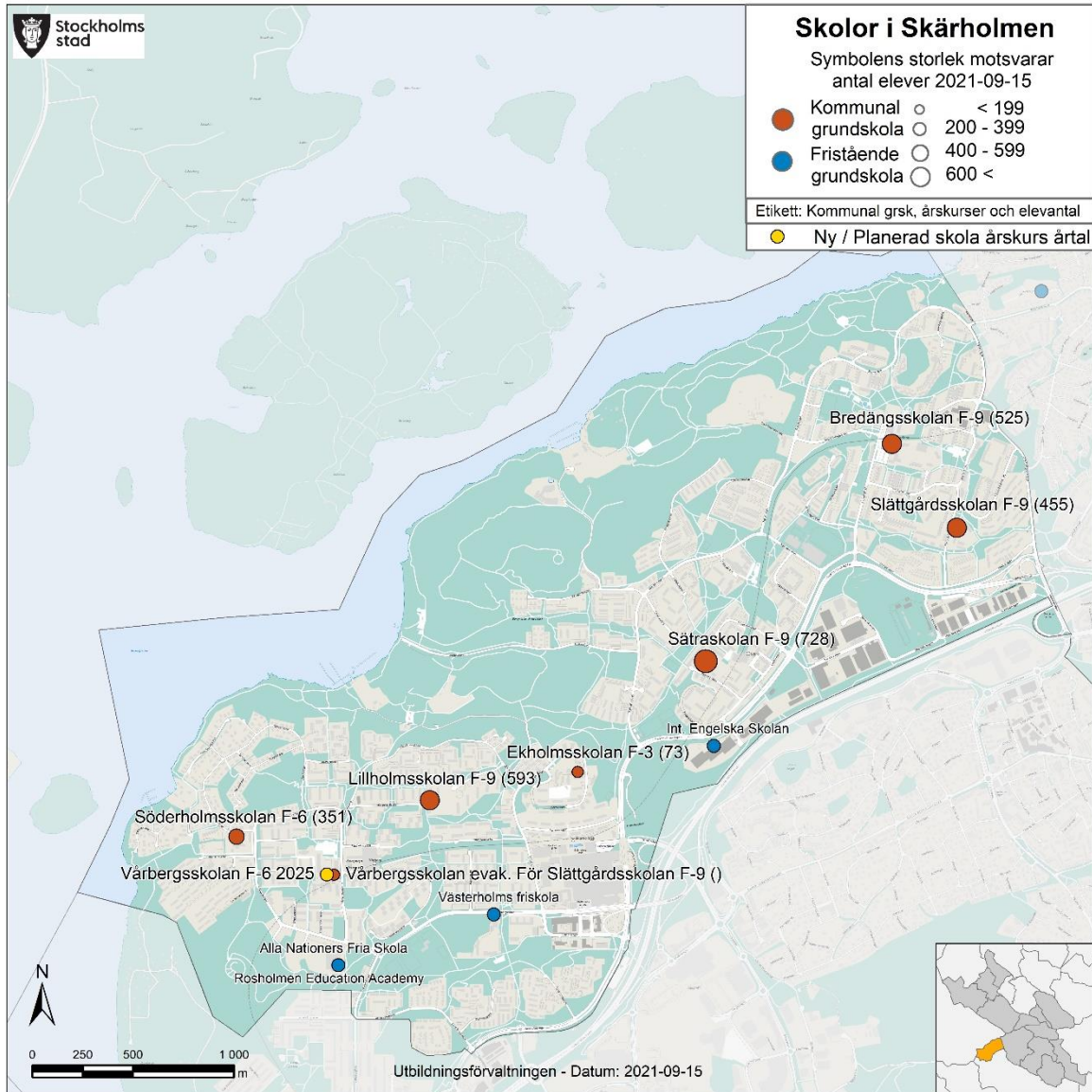
Under den andra planeringsperioden består lokalplaneringen av tillkommande kapacitet i en ny skola på Tankebyggarorden i Sättra alternativt vid Vårbergsvägen i Vårberg. Med anledning av osäkerhet kring omfattning och tidplan för bostadsbyggnationen samt förändringar i pendlingsmönster kvarstår markreservation för en ny skola i lokalförsörjningsplanen. Om Vårbergsskolan kan hyras in på lång sikt så ger den också kapacitet som påverkar behovet av nya skolor. Om Söderholmsskolan lämnar sina nuvarande lokaler kommer det också att finnas möjligheter att se över fortsatt användning av den fastigheten.

Vilken av de två utpekade platserna som lämpar sig bäst är inte färdigutrett men arbete för detta pågår.

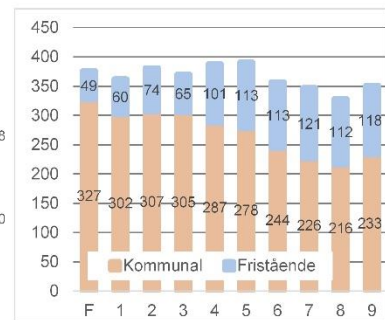
Sammanställning av planerade byggprojekt och markreservationer i grundskolor 2031–2040

Huvudsakligt syfte	Skola	Syfte/mål	Kapacitetsförändring	Färdigställande år	Nämndbeslut*
Nya skolor	Tankebyggarorden/ Vårbergsvägen	Ny F-9-skola i området	900	2031–2035	
	Tankebyggarorden/ Vårbergsvägen	Markreservation för en till F-9-skola i området	0	2035–2040	
Totalsumma			900		

*U=utredningsbeslut UTBN, I=inriktningsbeslut UTBN, G=genomförandebeslut UTBN, IH=inhyrningsmedgivande UTBN.

Elevantalsframskrivning för kommunala grundskolor jämfört med planerade kapacitetsförändringar fram till 2030

Elevantal i kommunala och fristående skolor per årskurs ht21

Spånga-Tensta

Planeringsförutsättningar

	2021	2030	Förändring 2021–2030	2040	Förändring 2030–2040
Folkbokförda elever 6–15 år boende i SDO	5 729	5 671	-58	5 817	145
Elever F-9 i SDO:s skolor, totalt	4 560	4 953	393		
Kommunal skola	3 946	4 243	297		
Fristående skola	614	710	96		

Befolkningsutvecklingen i Spånga-Tensta ser ut att ligga stabilt de kommande 20 åren. Samtidigt förväntas en ökning av antalet elever. Elevutvecklingen skiljer sig dock åt i årskursindelning och mellan olika planeringsområden. Antal elever i låg- och mellanstadieålder kommer att minska de närmaste åren, medan antal elever i högstadieåldern kommer att öka. I Bromsten kommer antalet barn och unga att öka, vilket innebär att ett tillskott av skolkapacitet kommer att bli nödvändigt i området. Prognoserna visar även en förväntad elevantalsökning i Sundbyområdet. I planeringsområden med stor utpendling förväntas däremot antalet barn och unga att minska – exempelvis i Spånga, Tensta och Hjulsta.

Spånga-Tensta har stadens största utpendling. Endast två tredjedelar av SDO:s folkbokförda elever går i skola inom SDO. Störst utpendling sker till närliggande SDO – både till kommunala och fristående skolor. Även fristående skolor i andra kommuner lockar elever från Spånga-Tensta.

Utbildningsförvaltningen har administrativt delat Spånga och Tensta från varandra i sin planering. Därför redovisas nuläge samt planerade lokalförändringar separat för båda områdena.

Nuläge 2022

Kommunala skolor (9 st)	Totalt	ÅK F-3	ÅK 4–6	ÅK 7–9
Kapacitet, antal elever	4 538	2 000	1 500	1 038
Fyllnadsgrad	87%	88%	76%	100%

Av antalet folkbokförda barn i Spånga i åldrarna 6–15 år går cirka 64 procent i kommunal grundskola i Spångaområdet.

För planeringsområde Spånga ligger den totala fyllnadsgraden i kommunala skolor på runt 95 procent. Ur ett kapacitetsperspektiv anses skolorna i Spånga således vara relativt fulla. Dock finns inga överenskommelser kring kapaciteterna, det kommer att arbetas fram varefter kommande projekt på skolorna färdigställs. Som i många andra SDO är idrottslokaler en kapacitetsbegränsande faktor.

Både Solhemsskolan och Sundbyskolan har paviljonger med tidsbegränsade bygglov. På båda dessa skolor finns projekt där det bland annat avses att avveckla dessa paviljonger när de (i projekten) ersätts med ny permanent kapacitet.

I dagsläget bedöms behovet av idrottslokaler vara tillgodosett, dock kommer behovet att öka med fler elever i området. Detta behov tillgodoses av en ny idrottshall som planeras vid och i samverkan med en ny skola i Bromsten.

I denna nya planerade skola är avsikten att även ha en grundsärskoleverksamhet. Hur stor den verksamheten kommer att vara är inte säkerställt. Dock arbetar projektet med målsättningen att få plats med cirka 30 grundsärskoleelever där. Även projektet på Solhemsskolan planerar en utökning av grundsärskoleverksamheten.

Av antalet barn i åldrarna 6–15 år som idag är folkbokförda i Tensta väljer cirka 49 procent att gå i en kommunal grundskola i samma område. Resterande elever söker sig till fristående skolor och kommunala grundskolor i andra områden eller områden, exempelvis till Spånga. Det finns inga fristående skolor i Tensta.

Fyllnadsgraden i Tensta ligger på omkring 74 procent. Den lediga kapaciteten finns främst på Hjulsta grundskola. Övriga skolor i planeringsområdet är att betrakta som fulla. Karaktäristiskt för Tensta är även att flera skolor har högt socioekonomiskt index. Det innebär att ytan per elev ökats något och gruppstorlekarna skrivits ned.

Enbacksskolans idrottssal räcker inte till för skolans behov, och skolan använder för närvarande en av salarna på före detta Kämpingeskolan. På sikt kommer denna inhyrning att behöva ersättas av tider i Tenstahallen, när Kämpingefastigheten får annan stadigvarande hyresgäst.

Grundsärskola finns idag på Gullingskolan, men elevantalet är betydligt högre än vad lokalerna är avsedda för. Under 2022–2023 planeras för en utökad grundsärskolekapacitet med 30 platser på Hjulsta grundskola. Lokalerna kommer främst att avlasta trycket på grundsärskoleplatser i årskurs 6–9 och ska anpassas efter elever med lägre behovsnivå.

Lokalplanering under första planeringsperioden 2022–2030

Antal barn i åldrarna 6–15 år i Spånga prognostiseras öka med cirka 600 till år 2030. Den absolut största anledningen är nya bostäder i nya området Bromstensstaden. Ny skola på Bromstens IP har varit på samråd. Förslaget innebär en ny skola och idrottshall på Bromstens IP. Skolan ska ha kapacitet för 630 elever, årskurs F–6 samt grundsärskola. Denna skola planeras fånga upp behovet från bostadsbyggnationen inom Bromstensstaden.

Ett byggprojekt pågår på Sundbyskolan som syftar till avveckling av ett flertal tillfälliga paviljonger med tidsbegränsade bygglov samt utökning av högstadiet från tre till sex paralleller. Detta planeras vara färdigt under 2023. Högstadiet bedöms initialt kunna anta elever från Mariehäll som idag helt saknar högstadiekapacitet. På sikt är tanken att högstadiet på Sundbyskolan ska vara ett alternativ för de elever som går ut årskurs 6 i den nya F–6-skolan som planeras på Bromstens IP.

På Solhemsskolan och/eller Solhemsängens skola planeras att tillskapa ytterligare grundsärskoleplatser, utöver det planeras tillfälliga och externa lokaler att ersättas på Solhemsskolan. Uppskattad tidplan innebär att färdigställande bör kunna bli runt år 2025.

I Tensta förväntas antalet folkbokförda barn i åldrarna 6–15 år att minska fram till 2030. I de kommunala skolorna förväntas elevunderlaget följa samma utveckling, med en minskning på knappt 100 elever. Planeringen för detta planeringsområde motsvarar behovet av elevplatser och inga kapacitetshöjande åtgärder planeras för Tensta-Hjulsta 2022–2030.

Under första planeringsperioden ska Kämpingeskolan användas som evakueringslokal för skolor i Spånga-Tensta där underhållsarbeten ska genomföras. SISAB planerar underhåll av ventilation på Elinsborgsskolan, Bromstensskolan och Hjulsta grundskola. Elinsborgsskolan ska helevakueras till Kämpingeskolan 2024, därefter evakueras Bromstensskolan dit. För Hjulsta grundskola är planeringen för evakuering ännu inte fastställd, men Kämpingeskolan utreds som alternativ för hel- eller delevakuering omkring år 2026.

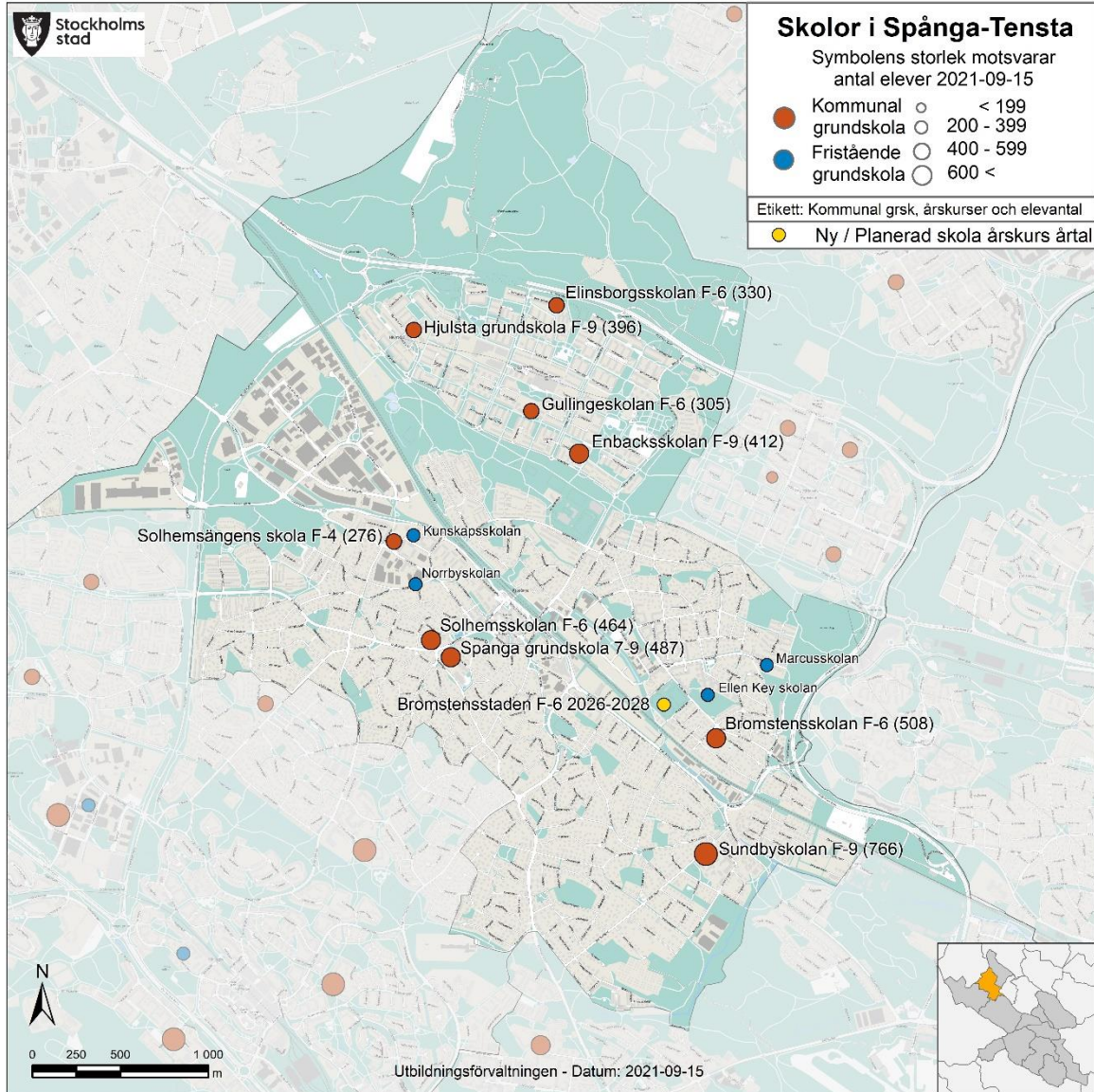
Sammanställning av planerade byggprojekt i grundskolor 2022–2030

Huvudsakligt syfte	Skola	Syfte/mål	Kapacitetsförändring	Färdigställande år	Nämndbeslut*
Underhåll	Elinsborgsskolan	Ventilation (evak.)	0	2024	G 2021-06-17
	Hjulsta grundskola (F-9)	Ventilation (evak.)	-70	2027	
	Bromstensskolan	Omfattande underhåll (evak.)	0	2025	G 2020-06-17
Nya skolor	Bromstens IP	Ny F-6-skola för Bromstenstaden	630	2026–2028	U 2021-08-26
Om- och/eller utbyggnad	Hjulsta grundskola (F-9)	Skolgårdsprojekt	0	2023	
utbyggnad	Solhemsskolan	Ersättning av tillfällig kapacitet, externa lokaler samt nybyggnad kök och matsal	224	2024–2026	
	Sundbyskolan	Om- och tillbyggnation samt kök och matsal	340	2023	G 2019-10-24
Avveckling	Hjulsta grundskola F-9	Tomställda lokaler, ej behov	0	2022	
	Solhemsskolan	Paviljong samt externa lokaler	-168	2024–2026	
	Sundbyskolan	Paviljong	-70	2022	
Totalsumma			886		

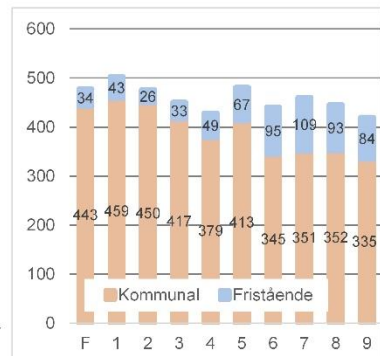
*U=utredningsbeslut UTBN, I=inriktningsbeslut UTBN, G=genomförandebeslut UTBN, IH=inhyrningsmedgivande UTBN.

Lokalplanering under andra planeringsperioden 2031–2040

Från år 2031 till år 2040 förväntas antal barn och unga 6–15 år i Spånga-Tensta öka med 123 stycken. Ingen bostadbyggnation ligger i prognosen efter 2030, och således är även den prognostiserade befolkningsutvecklingen måttlig under perioden 2031–2040. Det finns i dagsläget inga planerade kapacitetsökningar eller andra skolprojekt i SDO, under denna period.

Elevantalsframskrivning för kommunala grundskolor jämfört med planerade kapacitetsförändringar fram till 2030

Elevantal i kommunala och fristående skolor per årskurs ht21

Södermalm

Planeringsförutsättningar

	2021	2030	Förändring 2021–2030	2040	Förändring 2030–2040
Folkbokförda elever 6–15 år boende i SDO	11 360	9 643	-1 717	9 342	-301
Elever F-9 i SDO:s skolor, totalt	12 782	11 099	-1 683		
Kommunal skola	10 055	8 465	-1 590		
Fristående skola	2 727	2 634	-93		

Fristående skolor och kommunala skolenheter med nationellt intag ingår inte i analysen under planeringsförutsättningar. Prognos bilden för kommunala skolenheter med nationellt intag är inte representativ för SDO:s lokala behov. På Södermalm avser detta ISSR och Kungliga Svenska Balettskolan.

Antalet folkbokförda personer i åldrarna 6–15 år på Södermalm förväntas minska med cirka 1 700 personer till år 2030. Minskningen är större än i föregående års prognos. På detaljerad nivå ökar antalet barn bara söder om Sofia skola där kvarteret Persikan bebyggs med cirka 1 200 bostäder, och i Henriksdalshamnen som ska bebyggas med cirka 1 400 bostäder.

Antalet inskrivna elever på Södermalm förväntas minska med cirka 1 600 enligt framskrivning fram till år 2030. Minskningen är även här större än föregående års prognos. Elevantalsframskrivning samt befolkningsprognos visar samma utveckling. Minskningarna är jämnt fördelade över Södermalm och Hammarby Sjöstad, förutom invid kvarteret Persikan.

Befolkningsprognosen och elevframskrivningen visar att det inte föreligger ett ökat behov av elevplatser åren 2022–2030 på Södermalm.

Utöver befolkningsprognosen finns två ytterligare faktorer som förvaltningen tar hänsyn till i bedömningen av det framtida behovet. Den ena faktorn avser osäkra bostadsplaner och bostäder som inte ingår i prognos, med behov av skolplatser för ytterligare 900 elever koncentrerat till Henriksdalshamnen i Hammarby Sjöstad och södra Skanstull.

Den andra faktorn avser Ekens skola i Hammarby Sjöstad med tidsbegränsat bygglov vars 450 elevplatser behöver ersättas 2032 då bygglovet går ut.

Befolkningsprognosens minskning med cirka 300 folkbokförda 2030–2040 tillsammans med osäkra bostadsplaner och bostäder som inte ingår i prognos, samt ersätta Ekens skola ger ett ökat behov av cirka 1 200 nya elevplatser.

Nuläge 2022

Kommunala skolor (16 st)	Totalt	ÅK F-3	ÅK 4–6	ÅK 7–9
Kapacitet, antal elever	10 528	3 967	3 124	3 438
Fyllnadsgrad	96%	95%	99%	93%

Södermalm är bland de SDO i Stockholm där elever i störst omfattning väljer att gå i en skola i samma SDO som de bor i. De Södermalmselever som antas till en kommunal skola antas

nästan uteslutande i sitt SDO. Även lokala fristående skolor är populära för Södermalms elever. Därutöver är det fristående skolor på Norrmalm och Östermalm som elever från Södermalm pendlar till.

Inpendlingen till Södermalm är stor. Cirka 1 500 elever pendlar till kommunala skolor vilket är en minskning sedan förra läsåret, och 1 300 till fristående. Inpendlingen sker främst från de södra stadsdelsnämndsområdena. Det är en liten del av inpendlarna som blir antagna varje år, resterande inpendlare antas ha bott på Södermalm och sedan flyttat utanför SDO men valt att gå kvar i samma skola. På högstadiet kommer cirka 30 procent av eleverna till de kommunala skolorna från andra SDO och 70 procent till de fristående skolorna.

Tidsbegränsade bygglov finns på Ekens skola som kommer att behöva stå kvar tills ny skola i Henriksdalshamnen är färdigställd. Tidsbegränsade bygglov finns även på Sjöstadsskolan för annexet på kvarteret Godsfinkan.

Samverkan sker mellan Ekens skola och idrottsförvaltningen i Sjöstadshallen där skolan hyr in sig för idrottsundervisning. Samverkan sker med arbetsmarknadsförvaltningen där lokaler hyrs in i andrahand för Åsö grundskolas räkning. Samverkan sker även mellan förvaltningen, SISAB och Sankt Eriks mark för Sjöstadsskolans annex på kvarteret Godsfinkan. Där planeras en detaljplaneändring så att tidsbegränsat bygglov för undervisningsverksamhet kan bli permanent.

En flaskhals har de senaste åren varit SDO:s totala lokalkapacitet, eftersom fyllnadsgraden varit mycket hög i lokalerna. Eftersom elevantalet nu minskar har även fyllnadsgraden minskat. I SDO är den främsta flaskhalsen numera kapaciteten i idrott och grundsärskola. I SDO fattas varje dag totalt cirka 3,1 gymnastiksalor. Detta löses genom externa inhyrningar. Grundsärskolekapaciteten kommer att utökas i SDO med cirka 45 elevplatser. Skolor som berörs av grundsärskolans kapacitetsutökning är Sjöstadsskolan och Eriksdalsskolan. Utöver detta begränsar flera matsalar nyttjandet av övrig lokalkapacitet, exempelvis Eriksdalsskolan.

Lokalplanering under första planeringsperioden 2022–2030

Stadsdelsnämndsområdets utmaningar har tidigare varit lokalernas höga fyllnadsgrad som också förutspåtts öka med hänvisning till föregående års prognostiseringar. En svårighet sett ur planeringsperspektivet är prognosernas osäkerhet, vilket gör att dessa utmaningar kan aktualiseras igen om prognoserna svänger tillbaka.

Tidigare har en kapacitetsökning planerats på Tullgårdsskolan med cirka 500 nya elevplatser. Detaljplaneändringen kommer att färdigställas, men tidplan för genomförande skjuts framåt på obestämd tid. Om SDO:s behov framgent ökar kommer projekt för genomförande att startas igen.

Andra förändringar i lokalbeståndet avser utökning av grundsärskolekapacitet i befintliga grundsärskoleorganisationer. Satsningar på grundsärskolan har kunnat ske i samband med att stadsdelsförvaltningen har avvecklat verksamheter och trätt ur lokaler som varit integrerade i utbildningsförvaltningens befintliga lokaler.

Evakuering till följd av underhåll behöver under perioden planeras för Mariaskolan med planerat färdigställande cirka 2025, Sofiaskolan, Katarina Norra skola och Björngårdsskolan med planerat färdigställande cirka 2026, samt Eriksdalsskolan med planerat färdigställande cirka 2030–2035. I och med den väntade elevminskningen kommer SDO:s befintliga kapacitet ses över i syfte att användas som evakueringslösningar för de planerade underhållsprojekten.

Sammanställning av planerade byggprojekt i grundskolor 2022–2030

Huvudsakligt syfte	Skola	Syfte/mål	Kapacitetsförändring	Färdigställande år	Nämndbeslut*
Underhåll	Mariaskolan	Ventilation		2025	
	Sofiaskolan	Underhåll. Evakuering		2026	
	Katarina Norra skola	Underhåll. Evakuering		2026	
	Björngårdsskolan	Underhåll. Evakuering		2026	
Totalsumma			0		

*U=utredningsbeslut UTBN, I=inriktningsbeslut UTBN, G=genomförandebeslut UTBN, IH=inhyrningsmedgivande UTBN.

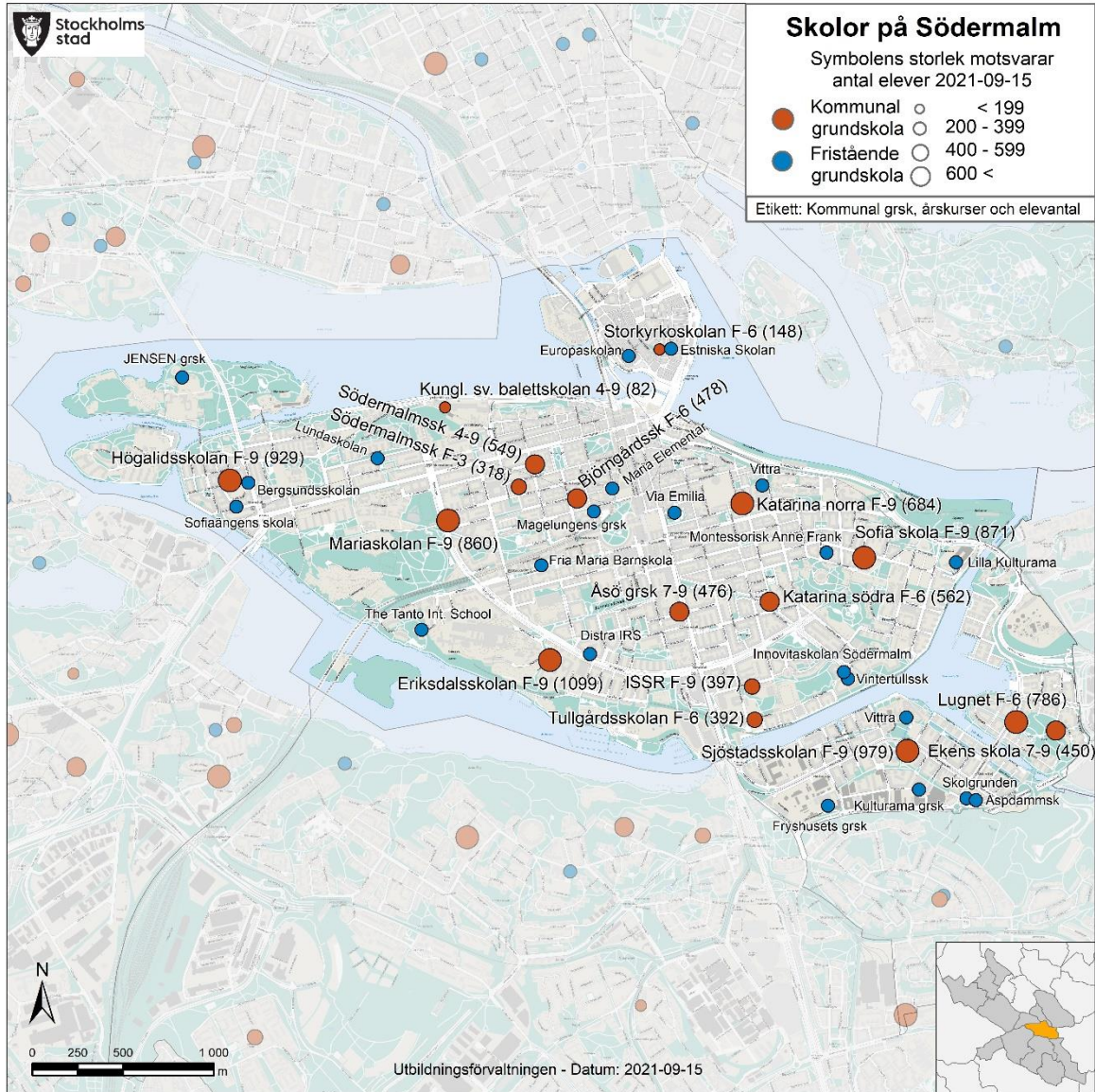
Lokalplanering under andra planeringsperioden 2031–2040

Bostäder utanför prognos i Henriksdalshamnen och behovet av att ersätta Ekens skola skapar ett behov av cirka 1 200 nya elevplatser i Henriksdalshamnen. Därför initieras planeringen av ny skola i Henriksdalshamnen med kapacitet 1 200 elevplatser.

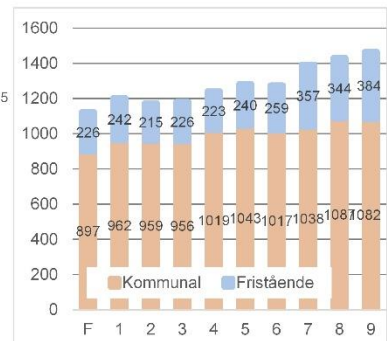
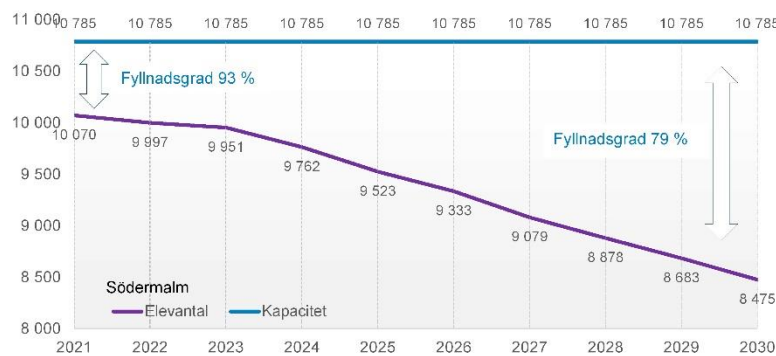
Sammanställning av planerade byggprojekt i grundskolor 2031–2040

Huvudsakligt syfte	Skola	Syfte/mål	Kapacitetsförändring	Färdigställande år	Nämndbeslut*
Underhåll	Eriksdalsskolan	Stambyte, delar av skolan		2030	
Nya skolor	Henriksdalshamnen	Ny skola inom Nordöstra Sjöstaden. Ersätter även tillfällig Ekens skola	1200	2032	
Avveckling	Ekens Skola	Avveckling av tidsbegränsad skolbyggnad	-450	2032	
Totalsumma			750		

*U=utredningsbeslut UTBN, I=inriktningsbeslut UTBN, G=genomförandebeslut UTBN, IH=inhyrningsmedgivande UTBN.

Elevantalsframskrivning för kommunala grundskolor jämfört med planerade kapacitetsförändringar fram till 2030

Elevantal i kommunala och fristående skolor per årskurs ht21

Östermalm

Planeringsförutsättningar

	2021	2030	Förändring 2021–2030	2040	Förändring 2030–2040
Folkbokförda elever 6–15 år boende i SDO	6 203	6 472	269	7 551	1 079
Elever F-9 i SDO:s skolor, totalt	6 696	6 557	-139		
Kommunal skola	3 363	2 946	-417		
Fristående skola	3 333	3 240	-93		
Barn i 0-område		371	371		

Cirka 14 000 nya bostäder planeras till Östermalm under de kommande 20 åren. Huvuddelen av bostadsbyggnationen är olika etapper av det stora stadsutvecklingsområdet Norra Djurgårdsstaden som Kolkajen-Ropsten, Södra Värtan, Frihamnen och Loudden.

Antalet folkbokförda personer i åldrarna 6–15 förväntas totalt i SDO öka med cirka 300 fram till år 2030. Enligt prognosen är det dock en större ökning, cirka 600, koncentrerad till Norra Djurgårdsstaden på grund av bostadsbyggnation. SDO:s totala ökning är nedjusterad från tidigare års befolkningsprognos som då visade en ökning med cirka 1 400 till år 2030.

Antalet inskrivna elever i befintliga skolenheter förväntas enligt elevframskrivningen minska med cirka 400 fram till år 2030. Elevframskrivningen är nedjusterad från förra årets och ligger inte i linje med befolkningsprognosen som visar en ökning.

Anledningarna till att prognos och framskrivning inte ligger i linje är flera. Befolkningsprognosen saknar flertalet av de bostäder som planeras i Norra Djurgårdsstaden. Det finns även ytterligare faktorer att ta hänsyn till i bedömningen av det framtida behovet som saknas i elevprognosen och som förvaltningen beaktar och dessa är:

- Undanträngningseffekt från Solna med fler elever från Solna till Östermalms fristående skolor ökar trycket av stockholmselever på kommunala skolor, cirka 50 elever.
- Blivande elever som förväntas att flytta till Södra Värtan, Frihamnen och Loudden fångas inte av elevantalsframskrivningen och visas därmed som barn i 0-område, cirka 400 elever.
- Osäkra bostadsplaner och bostäder ej med i prognos. Staden planerar för cirka 8 500 nya bostäder i SDO fram till 2031. Tidplaner och kapacitetsökningar är helt relaterade till bostädernas genomförandetakt och omfattning. Förvaltningen följer löpande bostadsplaner och byggnation, och anpassar skolplaneringen därefter. Bostadsplanernas osäkerhet resulterar i ett ökat behov av cirka 1 000 elevplatser

Elevantalsframskrivningen förutspår en minskning med 400 elever, men tillsammans med de ytterligare faktorerna ovan väntas ett ökat behov av cirka 1 100 elevplatser uppstå åren 2022–2030.

Från år 2030 till år 2040 förväntas antalet barn och unga i åldrarna 6–15 år i SDO öka med cirka 1 100. Cirka 5 700 lägenheter förväntas färdigställas i Norra Djurgårdsstaden från och

med år 2032 enligt prognosen. Behovet av nya skolor är direkt knutet till områdets bostadsplaner, vilket gör att tidplan och kapacitet för nya skolor helt och hållet är relaterade till bostadsbyggnationens genomförandetakt och omfattning.

Utöver befolkningsprognosen finns det två ytterligare faktorer som förvaltningen tar hänsyn till i bedömningen av det framtida behovet. Den ena faktorn avser osäkra bostadsplaner och den andra bostäder och som inte ingår i prognos, med behov av skolplatser för ytterligare cirka 500 elever 2030–2040.

Befolkningsprognosens ökning med cirka 900 folkbokförda tillsammans med osäkra bostadsplaner ger ett totalt behov om cirka 1 400 nya elevplatser. Planerade nya kapaciteter ligger högre än prognostiserad efterfrågan, men motiveras av osäkerhet i prognos som skapar behovet av att reservera mark på lång sikt.

Nuläge 2022

Kommunala skolor (7 st)	Totalt	ÅK F-3	ÅK 4-6	ÅK 7-9
Kapacitet, antal elever	4 263	1 818	1 185	1 260
Fyllnadsgrad	79%	80%	81%	75%

Östermalm har totalt cirka 4 300 kommunala elevplatser med fyllnadsgrad om 78 procent. Den lediga kapaciteten utgörs främst av Bobergsskolan som ännu inte utnyttjar full kapacitet. Resterande SDO har en hög fyllnadsgrad.

De fristående skolorna har stor betydelse på Östermalm. Bara hälften av de folkbokförda eleverna i åldrarna 6–15 år på Östermalm antas till en kommunal skola. Östermalm är det enda SDO i staden som har fler elever i fristående än i kommunal skola.

Östermalms elever som pendlar ut ur SDO gör det mest till fristående skolor på Norrmalm, samt till kommunala Johannes skola som ligger nära Östermalm SDO. Elever som pendlar till Östermalm gör det främst från närliggande SDO. Kommunala Engelbrettsskolan som angränsar till Norrmalms SDO antar många elever därifrån. De fristående skolorna på Östermalm drar elever särskilt från Norrmalm och Södermalm.

Tidsbegränsade bygglov finns enbart på Hjorthagens skola i en paviljong som kommer att behöva stå kvar tills skolenheten är utbyggd.

Samverkan sker mellan Gärdesskolan och idrottsförvaltningen i Gärdeshallen där skolan hyr in sin idrottsundervisning.

En flaskhals i SDO är kapaciteten i idrott och i grundsärskolan. Idrottskapaciteten är en flaskhals eftersom Gärdesskolan saknar egen idrottssal och inte får tillräckligt med tider i Gärdeshallen som det är stor konkurrens om från fristående skolor och föreningslivet. Grundsärskolekapaciteten kommer att utökas i SDO med cirka 20 platser. Vilka skolor som berörs av grundsärskolans kapacitetsutökning utreds i dagsläget.

Lokalplanering under första planeringsperioden 2022–2030

Behovet på cirka 1 100 nya elevplatser åren 2022–2030 skapar behov av två kapacitetsökande projekt. Detta avser Östermalmsskolan och Hjorthagens grundskola. Östermalmsskolan kommer under sommaren 2022 att bli ombyggd inom befintliga lokaler så att skolans kapacitet medger tre paralleller i mellanstadiet, vilket skolan redan har i lågstadiet. Hjorthagens grundskola ska utredas för att utöka kapaciteten till cirka 500 elever i en F–9-organisation. Preliminär tidplan för behov av ibruktagande är 2027–2029.

Östermalmsskolorna kommer mot slutet av prognosperioden att ha en hög fyllnadsgrad som kan innebära trångboddhet för vissa skolor, speciellt för skolorna i och nära Norra Djurgårdsstaden. I dessa områden planeras för nya skolor som kommer att ta hand om behovet i nästkommande planeringsperiod. Norra Djurgårdsstaden ska i denna planeringsperiod inte betraktas som färdigställd, om en hög fyllnadsgrad eventuellt skulle inträffa så är den endast tillfällig.

Sammanställning av planerade byggprojekt i grundskolor 2022–2030

Huvudsakligt syfte	Skola	Syfte/mål	Kapacitetsförändring	Färdigställande år	Nämndbeslut*
Om- och/eller utbyggnad	Östermalmsskolan	Kapacitetsökning	84	2022	
	Hjorthagens skola	Tillbyggnation	500	2027–2029	
Avveckling	Hjorthagens skola	Paviljongavveckling	-125	2027–2029	
Totalsumma			459		

*U=utredningsbeslut UTBN, I=inriktningsbeslut UTBN, G=genomförandebeslut UTBN, IH=inhyringsmedgivande UTBN.

Lokalplanering under andra planeringsperioden 2031–2040

Behovet på cirka 1 400 nya elevplatser åren 2022–2040 motiverar flera större markreservationer i SDO som är direkt kopplade till bostadsplanerna i Norra Djurgårdsstaden. Dessa reservationer avser sammanlagt cirka 3 600 nya elevplatser genom fyra nya skoltomter i Norra Djurgårdsstaden som är Värtahamnen 2031–2035, Loudden 1 2031–2035, Frihamnen 2036–2040 och Loudden 2 2036–2040.

Samarbete planeras ske med stadsdelsförvaltningen avseende förskola på den planerade skolan i Värtahamnen. Möjligheten för att bedriva samplanering beror på hur stor friytan blir. Detta är en stor utmaning eftersom friytan i dagsläget är för liten för att uppfylla krav avseende friyta för förskolebarn och grundskolebarn, möjligheten att samplanera är därför liten. Samarbete planeras även ske med idrottsförvaltningen avseende idrottsfunktionen på den nya skolan i Värtahamnen.

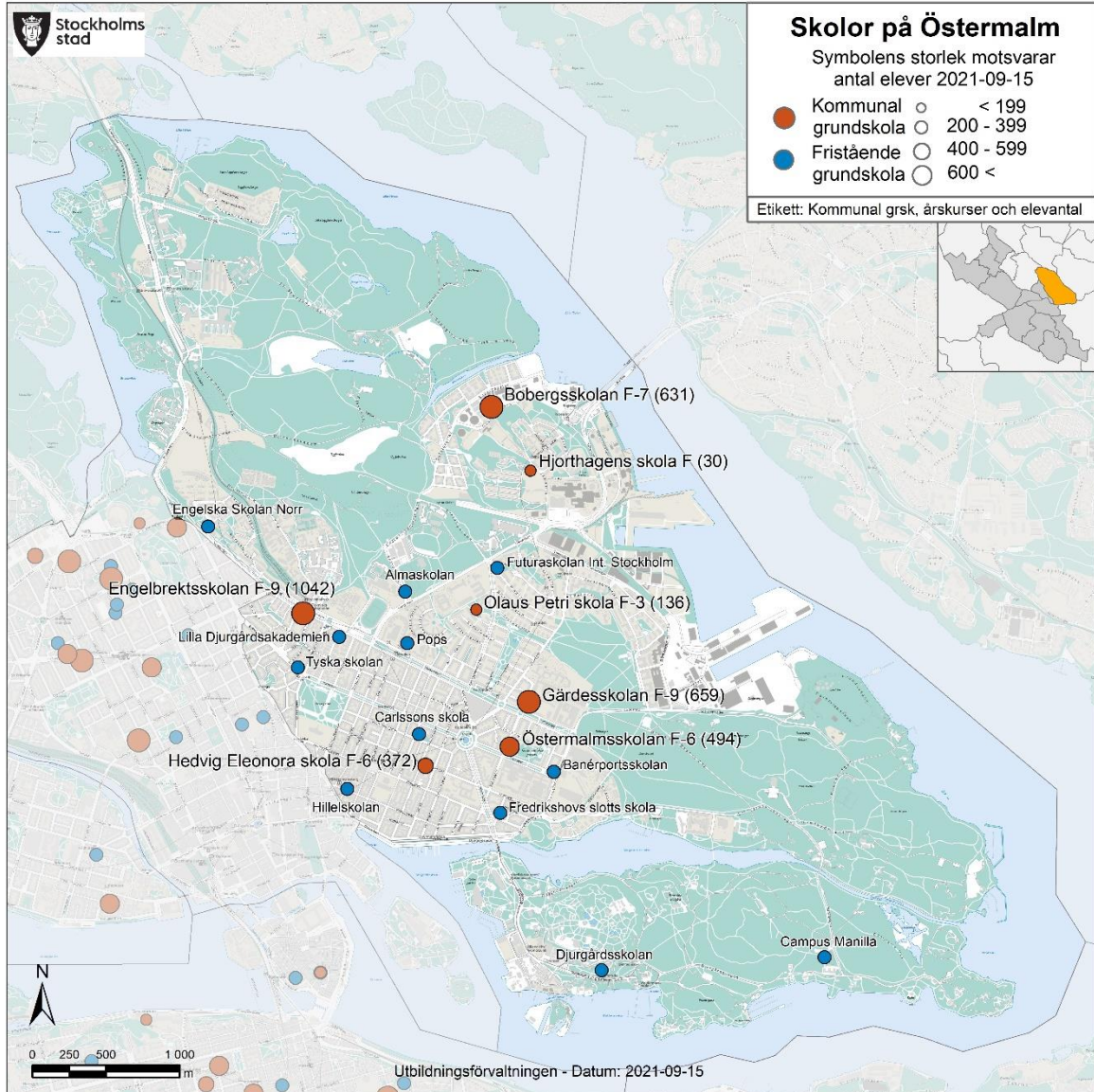
Evakuering till följd av SISAB:s underhåll behöver under perioden planeras för Östermalmsskolan med planerat färdigställande cirka 2030–2032 och för Gärdesskolan med planerat färdigställande 2032–2034.

Sammanställning av planerade byggprojekt och markreservationer i grundskolor 2031–2040

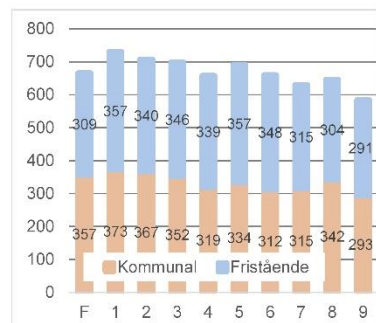
Huvudsakligt syfte	Skola	Syfte/mål	Kapacitetsförändring	Färdigställande år	Nämndbeslut*
Underhåll	Gärdeskolan	Ventilation	0	2032–2034	
	Östermalmsskolan	Ventilation	0	2030–2032	
Nya skolor	Värtahamnen	Markreservasjon		2031–2035	
	Loudden 1	Markreservasjon för en F-9 skola		2031–2035	
	Frihamnen	Markreservasjon		2036–2040	
	Loudden 2	Markreservasjon		2036–2040	
Totalsumma			1400		

*U=utredningsbeslut UTBN, I=inriktningsbeslut UTBN, G=genomförandebeslut UTBN, IH=inhyrningsmedgivande UTBN.

Förvaltningen bedömer att en kapacitetsökning av 1 400 platser kommer att behövas under andra planeringsperioden. Det är i dagsläget inte beslutat vilka projekt som kommer att genomföras.

Elevantalsframskrivning för kommunala grundskolor jämfört med planerade kapacitetsförändringar fram till 2030

Elevantal i kommunala och fristående skolor per årskurs ht21